

Številka: 610-46/2018-3

Datum: 19. 5. 2020

**Mestna občina Ljubljana
Mestni svet**

ZADEVA: Predlog za obravnavo na seji Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana

PRIPRAVIL: Mestna uprava Mestne občine Ljubljana,
Oddelek za kulturo

ZUNANJA

STROKOVNJAKINJA: Meta Štular, RogLab

NASLOV: Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019 za leto 2019

POROČEVALCA: mag. Mateja Demšič, vodja Oddelka za kulturo
Davor Buinjac, višji svetovalec

PRISTOJNO DELOVNO

TELO: Odbor za kulturo in raziskovalno dejavnost

PREDLOG SKLEPA:

Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019 za leto 2019.

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Jankovič

Priloga:

– poročilo z obrazložitvijo

**Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture
v Mestni občini Ljubljana 2016-2019
za leto 2019**

1. Uvod

Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019 za leto 2019 je zadnje poročilo v tem strateškem obdobju. Kot prejšnja tri poročila, je tudi to narejeno po enotni metodologiji: za vsak strateški cilj je podan opis opravljenih nalog. V vseh primerih, kjer je prišlo do odstopanja od načrtovanih ciljev in ukrepov, so v poročilu za to navedeni razlogi. Ob koncu štiriletnega obdobja ugotavljamo, da je bila večina načrtovanih ciljev uspešno realizirana. Ob tem velja poudariti, da je Nacionalni program za kulturo 2014–2017 zadnji strateški dokument države na področju kulture, kar pomeni, da več kot dve leti država nima sprejetega strateškega kulturnopolitičnega dokumenta, ki bi bil v pomoč tudi lokalnim skupnostim. Ob upoštevanju dejstva, da javni kulturni zavodi, nevladne kulturne organizacije, samostojni umetniki in drugi izvajalci kulturnih programov in projektov, ki delujejo na območju Mestne občine Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: MOL), zagotavljajo kulturne dobrine in storitve ne samo za prebivalce in prebivalke MOL, temveč tudi za vse državljane Slovenije, je tem bolj pomembno, da MOL kontinuirano oblikuje in izvaja svojo kulturno politiko na podlagi strateških načrtov. Delovanje na podlagi sprejetega strateškega dokumenta pomeni izvajanje odgovorne in transparentne kulturne politike. Na ta način hkrati zagotavljamo stabilne finančne, infrastrukturne in druge pogoje za delovanje vseh izvajalcev kakovostnih kulturnih programov in projektov.

Ob rednih nalogah, ki jih izvaja vsako leto, je bilo delovanje Oddelka za kulturo Mestne uprave MOL (v nadaljnjem besedilu: Oddelek za kulturo) v letu 2019 zaznamovano s pripravo kandidature MOL za naziv Evropska prestolnica kulture za leto 2025. Priprava kandidature je močno razširila obseg delovanja oddelka na nekatera nova področja, ki niso bila vključena v strategijo 2016-2019, kot je na primer sodelovanje MOL na področju kulture s 25 občinami Ljubljanske urbane regije.

V preteklih štirih letih se je začela tudi realizacija največjih investicijskih projektov MOL na področju kulture (Galerija Cukrarna, Center Rog, Minipleks, Palača Cukrarna), in sicer v različnih oblikah glede na izvedljivost posameznega projekta: pridobitev gradbenega dovoljenja, izdelava DIIP in projektne dokumentacije, pridobitev sredstev EU, začetek gradnje itn. Zaradi finančne zahtevnosti in drugih okoliščin (Rog) bodo ti projekti realizirani v naslednjem strateškem obdobju.

Pred podrobnejšim poročilom naj izpostavimo nekatere poglobitve dosežke na področju kulture v MOL v letu 2019:

- 11. festival Junij v Ljubljani z rekordnim številom obiskovalcev (okrog 20.000),
- Slovensko mladinsko gledališče je osvojilo 12 nagrad na različnih festivalih, od tega 5 nagrad na Borštnikovem srečanju, ki je osrednji slovenski gledališki festival,
- eno izmed največjih razstav na Ljubljanskem gradu »Vzporedni svetovi« Alana Hranitelja si je ogledalo več kot 60.000 obiskovalcev,
- uspešna izvedba 33. Mednarodnega grafičnega bienala (MGLC),
- v okviru javno-zasebnega partnerstva z družbo BTC so obnovljene stavbe Starega letališča Ljubljana, ki, med drugim, prezentira zgodovino letalstva v Ljubljani,
- v letu 2019 je potekala intenzivna prenova Galerije Cukrarna,
- začeli smo s prenovo Hribarjeve vile (Vile Zlatica),

- Festival Ljubljana je občutno povečal obisk (137.412 v letu 2019 v primerjavi z 101.916 obiskovalcev v letu 2018),
- Kinodvor kot edinstven mestni kino je v letu 2019 povečal število obiskovalcev in s tem potrdil potrebo po novih prostorih v Minipleksu (134.052 v letu 2019 v primerjavi z 119.611 obiskovalcev v letu 2018).

2. Strateški cilji in ukrepi na posameznih področjih kulture

2.1 Uprizoritvene umetnosti

Gledališče in ples

2.1.1 Gledališče

1. cilj: Spodbujati sodelovanje med javnimi zavodi, med javnimi zavodi in NVO in med NVO.

V letu 2016 smo izvedli Javni razpis za izbor javnih kulturnih programov, ki jih bo v obdobju od 2016 do 2019 sofinancirala MOL (Uradni list RS, št. 87/15; v nadaljnjem besedilu: javni razpis 2016-2019), v katerem smo določili kriterij Sodelovanje z drugimi kulturnimi organizacijami in posamezniki (javni zavodi, kulturna društva, zasebni kulturni zavodi in samostojni ustvarjalci na področju kulture) pri pripravi in izvedbi programa bodisi v obliki koprodukcije bodisi v drugih oblikah produkcijskega sodelovanja, ki spodbuja sodelovanje med javnimi zavodi in NVO ter med samimi NVO.

Programski dosežki javnih zavodov na področju uprizoritvenih umetnosti v letu 2019

Slovensko mladinsko gledališče (SMG)

Leto 2019 je bilo leto rekordov za Slovensko mladinsko gledališče (v nadaljnjem besedilu: SMG). Predstava »še ni naslova« je na najpomembnejšem nacionalnem gledališkem festivalu Borštnikovo srečanje osvojila tako rekoč vse, kar se je osvojiti dalo: nagrado za najboljšo predstavo, Tomi Janežič je dobil nagrado za režijo, igralci Matej Recer, Anja Novak in Stane Tomazin nagrade za igro, Marinka Štern pa prestižni Borštnikov prstan. Več skorajda ni moč osvojiti in v tem smislu je bilo leto 2019 za SMG gotovo presežno.

SMG je leta 2019 za svoje stvaritve in umetniške dosežke prejelo sledeče nagrade:

- velika nagrada za najboljšo uprizoritev na Borštnikovem srečanju predstavi še ni naslova,
- Borštnikova nagrada za režijo Tomiju Janežiču za predstavo še ni naslova,
- Borštnikova nagrada za igro Mateju Recerju za vlogo v predstavi še ni naslova,
- Borštnikova nagrada Stanetu Tomazinu za vlogo v predstavi še ni naslova,
- Borštnikova nagrada za mlado igralko Anji Novak za vlogo v predstavi še ni naslova,
- Šeligova nagrada na 49. Tednu slovenske drame predstavi še ni naslova,
- nagrada občinstva na 49. Tednu slovenske drame za predstavo še ni naslova,
- nagrada za najboljšo uprizoritev na 32. festivalu Barski letopis v Črni gori predstavi Naše nasilje in vaše nasilje,
- zlata pika za najboljšo uprizoritev na Pikinem odru na Pikinem festivalu v Velenju predstavi Ariol: Zaljubljen do ušes,

- zlata pika za najboljšo igralko/igralca festivala na Pikinem festivalu v Velenju Klari Kastelec za vlogo Petule v predstavi Ariol: Zaljubljen do ušes,
- Borštnikov prstan dolgoletni članici ansambla SMG Marinki Štern,
- nagrada ZDUS »Marija Vera« Vladimirju Jurcu, ki je del svoje umetniške poti preživel tudi kot član SMG.

Nova pošta je v koprodukciji z Masko Ljubljana ostala prostor dialoga, srečevanj in soočanj, prostor za premislek o širšem družbenem dogajanju in odzivanje nanj. V okviru njenega programa so se vrstili tako pogovori, predavanja, predstavitve in okrogle mize kakor tematsko ali žanrsko osredotočeni sklopi ali festivali, kakršna sta bila Seks in gledališče in Festival performansa, z novimi stvaritvami, gostujočimi predstavami in teoretskimi prispevki pa smo razpirali izbrano problematiko. Povezovali so se s podobno mislečimi, zlasti na neodvisni sceni.

SMG močno vpliva na razvoj kulturne vzgoje s svojimi uprizoritvami in gostovanji predstav za osnovnošolsko in srednješolsko mladino. SMG sodeluje tudi pri organizaciji festivala Bobri, kar ga uvršča v sam vrh javnih kulturnih zavodov, ko gre za kadrovske, organizacijske in finančne vložke v kulturno-vzgojne programe.

Uprizoritve SMG za otroke in mladino so izjemno kakovostne, polno zasedene in priljubljene, trend ponavljajočega se vsakoletnega obiskovanja predstav z istih šol tako kot trend odkupa istih otroških predstav, za kar se odločajo isti organizatorji, pa sta že stalnici. Konec leta so premierno izvedli družinski *mjauziki* Obuti maček v režiji Vita Tuferja in v koprodukciji z gledališčem Koper, ki je požel izjemen uspeh pri občinstvu in kritiki.

Področje, na katero ima gledališče močan vpliv, je še vedno skrb za enakomerno regijsko dostopnost vrhunskih gledaliških vsebin. Že desetletja si namreč prizadevajo za redna gostovanja kakovostnih predstav po Sloveniji, tako da vrhunske gledališke uprizoritve pridejo tudi do okolij, v katerih lastne produkcije na tej umetniški ravni nimajo. Tudi lani so predstave gostovale v številnih slovenskih mestih.

Mestno gledališče ljubljansko (MGL)

Koledarsko leto 2019 so 18. januarja pričeli s premiero novega in v Sloveniji prvič uprizorjenega besedila Zinnie Harris Ta nesrečni rod. Gre za trilogijo, zasnovano po motivih edine ohranjene trilogije iz antičnih časov, Ajshilove Oresteje.

Tartuffe se na repertoarjih gledališč po navadi znajde takrat, kadar je izpolnjen vsaj en od naslednjih pogojev: družbena klima, v kateri mrgoli vsebinskih in mentalitetnih vzporednic s situacijo, ki jo znotraj svoje kanonske umetnine portretira Molière... in/ ali karierna točka, na kateri sta dva igralca zrela za ti dve vlogi.

Sezono na Velikem odru so sklenili z novo uprizoritvijo iz žanra mjuzikla. Addamsovi spadajo med najkakovostnejše in najobilnejše nagrajene libretistično-glasbene adaptacije znotraj zvrsti.

Koledarsko leto na Mali sceni so 25. aprila pričeli s premiero besedila Taka sem kot vsi, Rada imam jabolka nemške dramatičarke Theresie Walser. Izvrstni prevod je delo Milana Štefeta. Predstavo je režiral Boris Ostan, dramaturginja je bila Ira Ratej, v vlogah treh soprog treh nekdanjih diktatorjev pa so izvrstno nastopile Jette Vejrup Ostan, Tjaša Železnik in Ajda

Smrekar. Rezidenčna dramatičarka sezone je bila Iza Strehar. Dramedija Izkoristi in zavrzi me v režiji Gregorja Grudna in dramaturgiji Ire Ratej je doživela krstno izvedbo 20. junija 2019 na Mali sceni. Omeniti je treba še dva premierna dogodka. Premiero Koncerta MGL – AGRFT, ki ga vsako leto pripravljajo v sodelovanju s Kinom Šiška (naslov letošnjega: Volume 9), so imeli 7. marca 2019 v Katedrali Kina Šiška.

Med sorazmerno nove vsebinske postavke sodijo tudi t. i. MGL Pripovedi. 6. februarja je Ana Duša na Mali sceni premierno izvedla svojo očarljivo in vsebinsko dragoceno interpretacijo romana Francoski testament A. Makina, v nadaljevanju sezone pa z njo dobresedno obredla Slovenijo. Selektor Matjaž Zupančič je v tekmovalni program Boršnikovega srečanja 2019 uvrstil dve od njihovih predstav, in sicer Kresnice Tene Štivičič v režiji Nine Rajić Kranjac in Tih vdih Nejca Gazvode. Predstava je prejela nagrado za dramsko besedilo. Avtor Nejc Gazvoda je za isto besedilo prejel tudi Grumovo nagrado 2019. Novo gledališko sezono so 19. septembra na Velikem odru pričeli s krstno uprizoritvijo drame Sedem dni, ki sta jo po naročilu našega gledališča napisala Katarina Morano in Žiga Divjak.

Selektor Marko Sosič je uprizoritev Sedem dni uvrstil v tekmovalni program Tedna slovenske drame 2020. Sezono na Mali sceni so pričeli z uprizoritvijo novega besedila Dragi, doma sem ugledne mlade britanske avtorice Laure Wade. Igra je spomladi prejela nekaj najvidnejših priznanj, med njimi tudi nagrado Laurence Olivier za najboljšo komedijo 2019. Na pobudo dveh mladih avtoric, režiserke Mojce Madon in dramaturginje ter dramatičarke Anje Krušnik Cirnski, so v repertoar Male scene vključili njuno interpretacijo znamenitega romana The Hours. Predloga Anje Krušnik Cirnski nosi naslov Ure, dnevi, čas. Gre za enega tistih projektov, ki iz zakladnic klasike črpajo moč in navdih za svoja lastna raziskovanja. V repertoar so vključili tudi besedilo avstralskega dramatika Andrewa Bovella z naslovom Kar vem, da je res.

Besedilo Simone Semenič To jabolko, zlato je nastalo po naročilu našega gledališča. Gre za žanrsko redkost: erotično dramo, ki govori o ženski seksualnosti. Režijo so zaupali Primožu Ekartu, uprizoritev pa je nastala v koprodukciji z zavodom Imaginarni, SNG Dramo Ljubljana in Cankarjevim domom. Tudi zadnja od premier, gre za avtorski projekt Jureta Novaka z naslovom Karaoke. Podnaslov »znanstveno fantastična drama« izvrstno ponazori žanrsko naravnost uprizoritve.

V letu 2019 so člani in sodelavci MGL prejeli 14 nagrad, ki so veliko priznanje za uspešno delo.

Lutkovno gledališče Ljubljana (LGL)

V začetku leta je najprej v Ljubljani in kasneje še na Reki doživel premiero Mali princ, koprodukcija z Gradskim kazalištem Rijeka, tudi kot eno izmed sodelovanj ljubljanskih kulturnih javnih zavodov z Reko kot Evropsko prestolnico kulture 2020. Druga premiera v letu z naslovom Nasvidenje se je posvečala prvemu srečanju otroka s smrtjo. Ob spremljanju spominov/dogodivščin morskega prašička, v tonski podlagi prisluhnemo otroškim razmišljanjem o smrti in ganljivemu poslavljanju dečka od njegovega hišnega ljubljence. Predstava je na zagrebškem PIF-u prejela Grand Prix.

V repertoarju sezone so precej medijske pozornosti pritegnile rezijanske Zverinice iz Rezije v režiji Maruše Kink. Posvetitev pomladi, ena najzahtevnejših in težko pričakovanih produkcij

sezone, je prejela najvišje kritiške ocene in bila že uvrščena v spremljevalni program Borštnikovega srečanja in tekmovalni program Lutkovnega bienala, kot zaključna predstava pa je sklenila tudi festival sodobnega plesa Fronta v Murski Soboti. Jure in Jaka, še ena tematsko problemska predstava za otroke, v režiji Ivane Djilas in likovni zasnovi Kirsty Elson, obravnava tematiko sprejemanja in izključevanja različnosti. Pravica biti človek, druga »ekspedicija« Gledališkega laboratorija LGL, ni povzročila takšne evforije pri publiki kot predhodni Vihar v glavi, je pa sprožila več dilem, diskusije in javne razprave in je ponovno pokazala na pomembnost dela z mladimi. Kuku, slovensko-francoska koprodukcija za najmlajše (+ 1,5 let) je strukturno dokaj tipična, nežna gledališka izkušnja za ciljno publiko, ki prvič prestopi prag gledališča. Moč, produkcija te nenavadne predstave, je potekala kot raziskava materialov in načinov uprizarjanja in je podložena z močno glasbeno strukturo. Predstava Napravite mi zanj krsto iz leta 1993 je antologijska predstava iz devetdesetih, saj je, kot je zapisala Barbara Orel, "prvinska v ikonografiji, peklenska po vsebini, demonična po energetskega naboju, z eno besedo: vražja. Tjulenj, prva redna premiera sezone, je združila v ustvarjalni ekipi sina in očeta (Matija in Brane Solce), poleg njiju je estetiko predstave odločilno zaznamovala igra, animacija in petje uigrane ekipe. Alica v čudežni deželi, ko-produkcijska uprizoritev na podlagi dramatisacije Eve Mahkovic, je nastajala pretežno v Ljubljani, ekipo igralcev LGL so dopolnili gostje in pod taktirko Magdalene Reiter ustvarili dinamično različico Alice, ki izjemno uspešno komunicira s publiko.

Nagrade, ki so jih prejele predstave LGL v letu 2019: nagrado za vlogo v predstavi Škrt škrt kračof je prejela Aja Kobe na 21. mednarodnem lutkarskem festivalu "Zlatna iskra" v Kragujevcu.

Predstava Akvarij je na Poljskem, v Łódžu, prejela nagrado za otroške žirije (za izvirno idejo, IX. Międzynarodowy Festiwal Teatralna Karuzela, Teatr Pinokio Łódź) Predstava Nekje drugje je na taistem poljskem festivalu prejela nagrado a najboljšo predstavo in nagrado otroške žirije za tematiko. Predstava je prejela vrsto nagrad na še na 10. bienalu lutkovnih ustvarjalcev Slovenije, v Mariboru in sicer: Grand prix bienala, igralka Asja Kahrmanović Babnik je prejela nagrado za animacijo in igro, predstava je dobila tudi nagrado za najboljšo režijo, ki je šla v roke režiserju predstave Tinu Grabnarju. Matija Medved je prejel nagrado za celostno likovno podobo uprizoritve predstave.

Predstava je še prejela nagrado otroške žirije za najboljšo otroško predstavo na 18. Festivalu uprizoritvenih umetnosti za otroke in mlade Zlata paličica 2019 in častno omembo za močno humano sporočilo, realizirano z minimalnimi sredstvi v produkciji o otrocih za otroke 13. mednarodnega lutkovnega festivala Spectaculo Interesse, v Ostravi, na Češkem.

Igralki predstave Račka, Smrt in tulipan, Polonca Kores in Asja Kahrmanović Babnik sta prejeli Pengovovo listino za vloži v uprizoritvi Račka, Smrt in tulipan. Nagrado je podelilo Društvo Unima Slovenija na 10. bienalu lutkovnih ustvarjalcev Slovenije v Mariboru. Tin Grabnar je prejel nagrado za najboljšo režijo predstav Martin Krpan in Nekje drugje na 10. bienalu lutkovnih ustvarjalcev Slovenije.

Predstava Seansa Bulgakov je prejela nagrado za animacijo in igro. Nagrado so prejeli Gašper Malnar, Miha Arh in Filip Šebšajevič, na 10. bienalu lutkovnih ustvarjalcev Slovenije. Predstava je prejela nagrado za najboljšo mladinsko predstavo po oceni mladinske žirije na 18. festivalu uprizoritvenih umetnosti za otroke in mlade Zlata paličica 2019.

Posebno nagrado za dramaturgijo predstave Misterij sove je prejela Mateja Bizjak Petit, ustvarjalni kolektiv predstave pa je še prejel posebno nagrado po presoji žirije na 10. bienalu lutkovnih ustvarjalcev Slovenije. Predstava Nasvidenje je prejela glavno nagrado (Grand Prix) in nagrado za izvrstnost izvedbe; slednjo je prejel Brane Vižintin na 52. mednarodnem festivalu lutkovnih gledališč v Zagrebu.

Dosežki nevladnih organizacij na področju uprizoritvenih umetnosti v letu 2019

Na področju uprizoritvenih umetnosti smo na podlagi javnega razpisa 2016-2019 podprli programe **18 kulturnih društev in zavodov**. Svoje programe, ki so vključevali produkcije in koprodukcije z javnimi zavodi in med NVO samimi, postprodukcije in festivale, so izvedli in uspešno zaključili leto 2019: gledališče Glej, Maska Ljubljana, Nomad Dance Academy Slovenija, zavod Flota, Hiša otrok in umetnosti, zavod Emanat, Via Negativa, zavod Federacija, Center za raziskave scenskih umetnosti Delak, zavod Exodos, zavod Bufeto, Društvo Pekinpah, zavod Bunker, Mesto žensk, zavod En-Knap, Plesni teater Ljubljana, Društvo gledališče Ane Monro in Mini teater.

V produkciji nevladnih organizacij so bili v okviru štiriletnih kulturnih programov in enoletnih projektov sofinancirani naslednji festivali: Ana Desetnica v produkciji Gledališča Ane Monro, Mladi levi v produkciji zavoda Bunker, festival Exodos v produkciji Zavoda Exodos, Mednarodni festival sodobnih umetnosti Mesto žensk v produkciji Mesta žensk, Mini poletje mednarodni festival Mini teatra za otroke, festival Performansa v produkciji zavoda Maska, festival Vzkrík v izvedbi kulturno umetniškega društva Krik, Mednarodni gledališko-klovnovski festival Klovnbuť v produkciji Zavoda Bufeto, festival Spider v produkciji Društva Pekinpah, festival Goli oder v izvedbi zavoda Federacija, bienalni festival Gibanica sodobne plesne umetnosti v produkciji Društva za sodobni ples Slovenije, festival Plesna Vesna zavoda En-Knap, Mednarodni festival sodobnega plesa CoFestival v produkciji Nomad Dance Academy Slovenija.

2. cilj: Povečati obseg postprodukcije.

V letu 2019 smo preko Javnega razpisa za izbor kulturnih projektov, ki jih bo v letu 2019 sofinanciral MOL (Uradni list RS, št. 68/18), na področju uprizoritvenih umetnosti sofinancirali produkcije in postprodukcijo, in sicer ponovitve tistih projektov, ki so bili premierno izvedeni v obdobju od 1. januarja 2017 do 31. decembra 2018. Sofinancirali smo ponovitve 7 projektov na področju uprizoritvenih umetnosti. V svojih programih so postprodukcijo izvajali tudi NVO-ji, ki jih sofinanciramo programsko.

Z javnim razpisom smo določili kriterij »Večji obseg ponovitev in referenčnost prostorov, v katerih se odvija produkcija in postprodukcija«, s čimer izvajalce kulturnih projektov na področju uprizoritvenih umetnosti spodbujamo k večjemu številu ponovitev. Prav tako smo z omenjenim razpisom na področju uprizoritvenih umetnosti določili, da mora prijavljeni projekt obsegati najmanj 3 ponovitve, z željo, da bi povečali obseg postprodukcije in dostopnost predstav čim širši publiki.

3. cilj: Dvigniti raven kvalitete ob ohranjanju števila produkcij.

V pozivu k predložitvi štiriletnih kulturnih programov za leto 2019 smo posvetili veliko pozornost kakovosti gledaliških produkcij, in sicer v povezavi z naslednjimi razpisnimi kriteriji: pomembnost programa za kulturno ponudbo MOL in doseženo število ciljnega občinstva, vsebinska zaokroženost programa v smiselno celoto, utemeljenost strateškega načrta (aktualnost in izvirnost) in reference avtorjev programskih enot. Strokovna komisija za uprizoritvene umetnosti je pri ocenjevanju programov za leto 2019 izhajala iz kriterija kakovosti kot odločilnega kriterija.

4. cilj: Promocija uprizoritvenih umetnosti in pridobitev posameznih skupin ciljnega občinstva.

Na 11. Festivalu Junij v Ljubljani smo nadaljevali s tematskimi dnevi tako, da bi generacijsko različnim občinstvom približali umetniško ustvarjanje (od priprave predstave do izvedbe) in otroke ter mlade ozaveščali in informirali o umetniških ter vseh tistih poklicih, ki omogočajo umetniške izvedbe. Festival smo odprli z baletno predstavo Giselle SNG Opere in baleta Ljubljana. Na festivalu so se zvrstili tematski Dnevi za ples, Baletni dan, Cirkuški ponedeljek in Praznik glasbe, Dan za Rock (dobrodelni dogodek z Zvezo prijateljev Mladine Slovenije), KUL dan za otroke in mladino. Dopoldanski in popoldanski program je bil namenjen otrokom, večeri pa vrhunskim umetniškim stvaritvam s področja plesa, gledališča in glasbe. Na ta način želimo produkcijo javnih zavodov in nevladnih organizacij promovirati za različne skupine ciljnega občinstva.

Festival Junij v Ljubljani je bil v 2019 rekordno obiskan, saj obisk ocenjujemo nad 20.000 obiskovalcev, ki se je udeležilo 48 brezplačnih umetniških prireditev v 15 dneh trajanja festivala. Menimo, da festivalski tematski dnevi pri publiku, ciljni in naključni, zavedanje o pomembnosti umetniškega ustvarjanja kot tudi krepi zavedanje o kakovostni umetniški produkciji v mestu.

2.1.2 Ples

1. cilj: Zagotoviti nove vadbene prostore za nevladne kulturne izvajalce na področju sodobnega plesa in drugih nekomercialnih uprizoritvenih praks.

Prostore v podhodu Plave lagune na Dunajski cesti 56, še vedno brezplačno uporablja AFS France Marolt. Ostali ustvarjalci s področja sodobnega plesa so prostore za vadbo in produkcijo ter postprodukcijo lahko koristili v Centru kulture Španski borci, Plesnem teatru Ljubljana, Stari mestni elektrarni in CUK Kino Šiška. V 2019 smo z večjimi deležniki na področju sodobnega plesa, ki so pokazali tudi veliko mero samoiniciativnosti, iskali dolgoročne rešitve za vadbene prostore.

2. cilj: Promocija sodobnega plesa, vzgoja in razvoj umetniške dojemljivosti občinstva.

V ta namen je bil na festivalu Junij v Ljubljani 2019 organiziran tematski dan, ki je bil namenjen sodobnemu plesu in smo ga poimenovali Dan za ples.

Na tak način poskušamo sodobni ples približati najširšemu krogu občinstva. Dan za ples se je 15. junija 2019 začel s plesno-glasbeno-gledališko predstavo za otroke Veveričke posebne sorte v produkciji Plesnega teatra Ljubljana. Popoldanska plesna intervencija Huda mravljica v

izvedbi zavoda En-Knap je bila za otroke prava atrakcija. V predstavi je mravljica najprej predstavljena kot živalska vrsta s svojim rodом in nalogami, ki so ji pisani v gene. Ta predstavitev pa se sklone v stavek, da se mravlja najraje igra. Predstavi je sledila še delavnica. Najmlajšemu občinstvu smo sodobno plesno umetnost približali tudi v letu 2019 v okviru festivala kulturno-umetnostne vzgoje Bobri, kjer za plesne predstave vlada izjemno zanimanje.

Dodajamo še, da je CUK Kino Šiška v letu 2019 izvedel CoFestival.

3. cilj: Zagotovitev pogojev za delo in razvoj za mlade na področju sodobnega plesa.

V okviru javnega razpisa 2016-2019 smo na področju uprizoritvenih umetnosti določili kriterij vključevanje mladih umetnikov in umetnic v njihove programe. Naslednji programski izvajalci so vključili mlade umetnike in umetnice v svoje predstave:

- Zavod Flota, Ljubljana, predstave: Za praznino/Jok kamere, Urbana mrzlica, Ejlijen ekspres: 2. plet /Alien Express: 2nd flight in Chous 2,
- Umetniško društvo Nomad Dance Academy Slovenija, predstave: Tontrager / Nosilec zvoka, DragON, CoTeaching v Arezzu, Kompozicije razlik, gostovanje v Beogradu, Delavnice zgodovinjenja plesa,
- Plesni Teater Ljubljana, predstave: Ctrl.shift.esc., Manada/horda, Assemble yourself /sestavi se, Druga prihodnost, Dark dinner/temna večerja in 1. Moving lab – pilotna tedenska delavnica let's begin!,
- Zavod En-Knap, predstave: Pozor hud ples 3, Vrtoglavi Ptiči, M.I.L.K., Freestanding, Hud pesjan, Huda mravljica, Set and Reset/Ponastavitev in Loop de Loop,
- Zavod Emanat, predstave: Memememe, Še za jutri, Samo za danes, Tatovi podob, Predmetenje, Matilda in njene žemljice, Platforma Sindikat: performativne delavnice,
- Zavod Exodos, predstave: Ljubi me nežno, Chorus, gostovanja, Preko izkušnje do znanja Cyber in koprodukcija z zavodom Flota,
- Zavod Federacija, predstave: Poiesis sebstva, Fizične manifestacije – Vsak zdaj je čas, prostor, Missa Simplex in Kar ostane.

2.2. Vizualne umetnosti

1. cilj: Dvig kakovosti in raznovrstnosti projektov na področju vizualnih umetnosti.

Programski dosežki javnih zavodov na področju vizualnih umetnosti v letu 2019:

Ljubljanski grad

Javni zavod Ljubljanski grad je v letu 2019 nadaljeval z javnim programom na likovno-galerijskem in muzejsko-razstavnem programu. Obseg in raznolikost programa se iz leta v leto povečuje, hkrati pa se tudi izboljšuje kakovost programa. Raznovrstno kulturno ponudbo je v lanskem letu zaznamovala odmevna retrospektivna razstava Alana Hranitelja. Razstavo z naslovom Vzoredni svetovi, postavljeni ob Hraniteljevi triintridesetletnici umetniškega delovanja, je strokovna javnost ocenila za razstavo leta, v dobrih dveh mesecih si jo je ogledalo več kot 60.000 obiskovalcev. Alan Hranitelj je za to razstavo prejel kar nekaj nagrad, med drugim tudi nagrado Prešernovega sklada, ki je najvišje priznanje na področju kulture v Sloveniji. Likovno-galerijski program se je v letu 2019, v skladu s pogloblavitno usmeritvijo celotnega kulturno-umetniškega programa Ljubljanskega gradu, deloma navezoval tudi na

vodilno programsko temo v letu 2019 – osrednja tematska razstava na Ljubljanskem gradu je bila namreč razstava Mogočni varuhi preteklosti: Gradovi na Slovenskem. Likovne razstave so bile v letu 2019 pripravljene v skladu z usmeritvami zavoda – bile so likovno kakovostne, vizualno privlačne in obenem razumljive najširšemu spektru obiskovalcev. S tovrstnimi razstavami Ljubljanski grad nadaljuje svojo predstavitev kot širši javnosti prepoznavno in referenčno razstavišče v Mestni občini Ljubljana ter tudi v Sloveniji in svetu. Nadaljevali so nekatera tesna sodelovanja iz preteklih let: v sodelovanju z Muzejem novejšje zgodovine Slovenije so razstavili fotografski opus fotoreporterja Edija Šelhausa v povezavi s svetom filma, gledališča in televizije. Prav tako so pripravili dve razstavi v sodelovanju z Društvom likovnih umetnikov Ljubljana. S svojimi novimi ilustratorskimi stvaritvami se je predstavila Andreja Peklar. S serijo del, ki se posveča pojmu slike in njej kot mediju, pa umetnik Dušan Kirbiš. Izpostaviti je potrebno še dve umetnici: prodorna multimedijaska umetnica mlajše generacije Eva Petrič je svoj projekt TRANS homo PLANTATION prilagodila prostorskim danostim Peterokotnega stolpa, v tem prostoru pa je ob svoji osemdesetletnici ilustracije razstavljala tudi znamenita Jelka Reichman. V Grajskem drevoredu so postavili projekt fotografa Matjaža Krivica in raziskovalnega novinarja Boštjana Videmška z naslovom Litij, gonilna sila 21. stoletja, s katerim ozaveščata o razsežnostih pridobivanja in predelave te surovine in posledičnem vplivu na svetovno ureditev.

Mednarodni grafični likovni center (MGLC)

V letu 2019 je Mednarodni grafični likovni center (v nadaljnjem besedilu: MGLC) uspešno utrjeval vlogo in poslanstvo muzeja. Program MGLC je zaznamovala predvsem 33. izvedba Mednarodnega grafičnega bienala, ki je bil izveden v sodelovanju tudi z drugimi kulturnimi ustanovami, kuriral pa ga je mednarodno uveljavljen kolektiv Slavs and Tatars. Osrednja razstava bienala z naslovom Vice v lisice je z več vidikov obravnavala žanr satire v današnjem času. Poseben pomen v spremljevalnem programu bienala je imela eksperimentalna šola pod naslovom Metabolični Muzej – Univerza, ki je zasedla tudi prizorišča drugih kulturnih institucij. Poleg bienala sta bili v javnosti zelo odmevni razstava francoske umetnice Nathalie du Pasquier z naslovom Fair Game in razstava plakatov kulturnega grafičnega oblikovalca Miliona Glaserja, ki je 37 svojih stvaritev doniral MGLC-ju. V Ustvarjalnem centru Švicarija so v duhu potreb današnjega časa razvijali vrednote gostoljubja, gostovanja, sobivanja, izmenjave in transformacije, ki so zaznamovale tudi zgodovino Švicarije. V okviru projekta *Švicarija: skupnost, umetnost in narava*, se je v ustvarjalnem centru odvijal celoletni razstaveni, pedagoški, andragoški, popularizacijski in rezidenčni program ter program za ranljive skupine. Gostovalo je več kot 25 razstav iz najrazličnejših koncev Ljubljane, Slovenije in sosedstva. Na področju javne službe je MGLC skrbno nadaljeval izvedbo evidentiranja in digitaliziranja dediščine. Evidenca obsega 767 enot, od katerih je 306 del razstav v letu 2019. Digitaliziranih je bilo 508 enot dediščine.

Muzej in galerije mesta Ljubljane (MGML)

Muzej in galerije mesta Ljubljane (MGML) je osrednja ljubljanska muzejsko galerijska inštitucija, ki poleg matične hiše (Mestni muzej Ljubljana) programsko upravlja tudi Mestno galerijo Ljubljana, Bežigradska galerijo 1 in 2, Galerijo Jakopič, galerijo Vžigalica in RogLab. MGML ima v upravljanju Arheološki park Emona, Plečnikovo hišo, vilo Zlatica, Cankarjevo sobo na Rožniku in Župančičevo spominsko sobo v Mestni knjižnici Ljubljana, skrbi za Vodnikovo spominsko sobo na Vodnikovi domačiji. Galerijska dejavnost pokriva širok razpon

sodobne vizualne govorice, ki išče nove obetajoče ustvarjalce ob tistih, ki so že zapisani v umetnostno zgodovino. MGML v svojih galerijah zagotavlja možnost prikaza opusov in ustvarjalnih procesov, ki jih druge galerije in muzeji v Sloveniji ne pokrivajo oz. nimajo za to ustreznih prostorov. V letu 2019 so realizirali vse načrtovane razstavne projekte in jih obogatili z zanimivim obrazstavnim programom. Izpostaviti velja fotografsko razstavo DK: Scotoma in razstavo Jake Babnika v Galeriji Jakopič, mednarodno skupinsko razstavo Dokaz št. 1 in pregledno razstavo akademskega kiparja Jiřija Bezlaja v Mestni galeriji ter razstavi Borisa Gaberščika in Emerika Bernarda v Bežigrayskih galerijah. Galerija Vžigalica in Tobačna 001 sta predstavili pomembne nove diskurze v umetnosti ter umetniške eksperimente, ki črpajo svoj navdih v kritični obravnavi današnjega časa. MGML je tako v letu 2019 še nadaljnje potrdil svojo vlogo pomembnega akterja na področju vizualnih umetnosti ne samo v MOL, ampak veliko širše.

Realiziran je bil ukrep, da se v okviru štiriletnega javnega razpisa za nevladne organizacije v obdobju 2016–2019 poveča število programskih izvajalcev na osnovnem področju vizualnih umetnosti. Število programskih izvajalcev v letu 2020 na področju vizualnih umetnosti je 7, dva več kot v prejšnjem programskem obdobju.

Programski dosežki nevladnih kulturnih organizacij na področju vizualnih umetnosti v letu 2019:

Zavod Masa je s svojim programom v letu 2019 še naprej nadaljeval z razstavami, ki so področje vizualne umetnosti razširjale v področje interdisciplinarnega in eksperimentalnega delovanja in ga širil v prostor mednarodnega sodelovanja. Društvo Photon je nadaljevalo s predstavitvijo kakovostnih razstav domačih in tujih avtorjev s področja fotografije. Forum Ljubljana je delovanje Svetlobne gverile (z vodilno temo raziskovanje meja) v okviru festivala predstavil na različnih lokacijah po Ljubljani, ne le v centru mesta, ampak tudi izven, kot je bila predstavitev na Fužinah, kjer so nekatere postavitve nastale v sodelovanju z lokalnim prebivalstvom in AKC Metelkova. Festival Svetlobna gverila se je v letu 2019 posvetil manjšim projektom, velikopoteznost se je tako umaknila v prid intimnejšim poudarkom in večjo razpršenostjo po vseh delih mesta.

Velja omeniti tudi delovanje Kulturno umetniškega društva Mreža, ki je tudi v letu 2019 nadaljeval sodelovanje z Akademijo za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani, tokrat z razstavo z naslovom Feministična umetnost na ALUO.

Zavod P.A.R.A.S.I.T.E je s svojim programskim delovanjem potrdil nadaljevanje programske usmeritve: Konvencija Blind Date je tako posvečena knjigi umetnika in umetniškimi publikacijam. Gre za osrednji dogodek v državi in regiji, namenjen produkciji, promociji in popularizaciji knjige umetnika in umetniških publikacij.

Društvo likovnih umetnikov Ljubljana je v tudi letu 2019 izstopalo s svojim ciklom Mladi kurator, mladi umetnik, ki je namenjen povezovanju kuratorjev in umetnikov mlajše generacije, sicer pa so njihov program zaznamovale predvsem razstave V Galeriji DLUL, na Bregu 22. Društvo ŠKUC je še nadaljevalo delovanje z vpogledom v mlajšo produkcijo poslanstva galerije, kot tudi sodelovanje z drugimi producenti (Mesto žensk). Izstopale se nekatere razstave ustvarjalcev kot so Olja Grubić, Iva Tratnik, kot tudi nekaterih uveljavljenih imen slovenske sodobne umetnosti (Igor Anđelić).

Realiziran je bil ukrep (pri vseh programskih izvajalcih), da smo v okviru enoletnih in štiriletnih javnih razpisov za nevladne organizacije kot prednostni kriterij določili sodelovanje med javnimi zavodi in NVO, med samimi NVO in med NVO s samostojnimi kustosi/kuratorji. Opazen je tudi porast sodelovanja med nevladnimi organizacijami, ki delujejo na področju vizualnih umetnosti, kot tudi med tistimi, ki delujejo na drugih področjih ustvarjanja. Tako je tudi pri večini programskih izvajalcev opazen porast t. i. interdisciplinarnih projektov, oziroma projektov, ki povezujejo več področij.

1. cilj: Okrepitev kakovosti in raznolikosti projektov v javnem prostoru in večji delež vizualne produkcije v mestnem središču.

V letu 2019 so v galeriji DobraVaga izpeljali 39 samostojnih in skupinskih projektov s področja sodobne vizualne umetnosti, na katerih so se javnosti predstavili tako domači kot tuji avtorji in avtorski kolektivi s sodobno likovno produkcijo v najrazličnejših medijih. Tri dogodke so pripravili tudi na tujem: v Veliki Britaniji, Avstriji in Kanadi.

Med razstavami je potrebno izpostaviti: Umetnik/umetnica na mesec, cikel razstav ustvarjalcev mlajše generacije, ki jih nekatere spremlja cikel pogovorov *Z umetnikom/umetnico osebno* (avtorice in avtorji: Fedja Šičarov, Veronika Hozjan, Romana Pehar, Lene Lekše, Mía Paller, Freštreš, Jaka Juhant, Zang Chen, Klara Kracina, Annie Charland Thibodeau) in *ZINE VITRINE*, cikel zin razstav, predavanj in delavnic (avtorice in avtorji: Alin Kostiov, Evgen Čopi Gorišek, Jaka Juhant, Asiana Jurca Avci, Nevena Aleksovski, Simon Kocijančič, Marko Šajn, Daria Tommasi, Neža Perovšek, Matic Flajs).

V sklopu programa ZINE VITRINE so čez vse leto izpostavljali najnovejšo in najzanimivejšo produkcijo (fan)zinov v ZINE VITRINE čitalnici. Izvedli so tudi delavnice, predstavitve in mednarodni zine vitrine poziv. Svojo kuharsko knjižico brezmesnih receptov REPEAT FUDZIN je predstavil Tibor Rep, konec leta pa so z Mestom žensk organizirali predstavitev zina Lapač in razstavo Yugoslatkice, ki je združevala produkcijo petih slovenskih umetnic.

2. cilj: Povečanje prodaje likovnih del sodobnih ustvarjalcev oziroma tekoče likovne produkcije in vzgoja publike.

V okviru programskega razpisa je bil izveden naslednji ukrep, da bomo v vseh razstaviščih in galerijah spodbujali programe, ki bodo omogočali dostopnost programskih vsebin raznolikim in ranljivim družbenim skupinam, s poudarkom na osebah s posebnimi potrebami (senzorno, gibalno in intelektualno ovirani) in programom kulturno-umetnostne vzgoje, s poudarkom na tretji triadi osnovne šole. Eden od kriterijev na razpisu je določal, da izvajalci načrtujejo programske vsebine, dostopne raznolikim in ranljivim družbenim skupinam, s poudarkom na osebah s posebnimi potrebami (senzorno, gibalno in intelektualno ovirani). Izpolnjevali so ga vsi prijavljeni programski izvajalci s področja vizualnih umetnosti (Zavod Masa, Zavod P.A.R.A.S.I.T.E., Društvo Škuc, KUD Mreža, Društvo likovnih umetnikov Ljubljana, Društvo Photon in Forum Ljubljana).

3. cilj: Popularizacija stripa.

V okviru dejavnosti na področju popularizacije stripa preteklem letu je potrebno izpostaviti festival TINTA, izvajalca Forum Ljubljana, ki se je odvijal oktobra na različnih kulturno-

umetniških prizoriščih v Ljubljani, ter je zaobjemal 16 dogodkov. V okviru spremljevalnega programa, ki je, poleg Ljubljane, s posameznimi dogodki programskih partnerjev segel tudi v Koper, Kranj in Maribor, pa je bilo izvedenih še dodatnih 13 dogodkov. Program festivala je obsegal stripovske razstave, predavanja, pogovore, filmske projekcije, delavnice, stripovski sejem ter pripovedovalske in druge dogodke, ki so nagovarjali različne ciljne publike, tako otroke in mlado občinstvo kot tudi same ustvarjalce in ustvarjalke ter širšo in strokovno javnost.

Osrednja pozornost je bila namenjena četverici slovitih tujih mojstrov stripovskega izraza iz zahodnih, bolj razvitih stripovskih okolij: Britancu Davidu Lloydju, Belgijcu Olivierju Schrauwu ter Francozoma Marc-Antoinu Mathieuju in Bastienju Vivèsu. Na dogodkih v sklopu festivala se je predstavilo tudi več stripovskih in vizualnih ustvarjalk in ustvarjalcev različnih generacij iz Slovenije (Martin Ramoveš, David Krančan, Marko Kociper, Iztok Sitar, Andrej Štular, Saša Kerkoš, Leon Zuodar, Mina Žabnikar, Zoran Pungerčar, Neža Jurman, Zoran Smiljanić ...) kot tudi iz bližnje regije (Igor Hofbauer in Dunja Janković iz Hrvaške, Daria Tommasi iz Italije ...), sodelovali pa so tudi mnogi drugi akterji stripovske in kulturno-umetniške scene (uredniki, založniki, kuratorji, kritiki ...).

Med razstavnimi projekti v sklopu festivala velja izpostaviti prodajno skupinsko razstavo *Sosledja* v galeriji DobraVaga, ki je nastala v sodelovanju Stripburgerja in Bienala neodvisne ilustracije ter je predstavila novo nastale narativne grafične triptihe petih domačih vizualnih ustvarjalcev ter dveh hrvaških gostov, ki delujejo na področju stripa, ilustracije in grafike. Osrednje festivalsko dogajanje se je »tradicionalno« zaključilo s celodnevним stripovskim sejmom s pestrim spremljevalnim programom, ki vsako leto v Kino Šiška privabi več obiskovalcev.

Zaokrožen in celovit program Foruma Ljubljana na področju stripovskega ustvarjanja je tako v letu 2019 obsegal vrsto uspešno izvedenih in ustrezno promoviranih aktivnosti, ki so bile po odzivih sodeč odlično sprejete tako med strokovno, kot tudi najširšo publiko. Aktivnosti so bile prvenstveno namenjene popularizaciji in razvoju stripovske kulture, podpora domačim avtorjem in predstavljanju njihove aktualne stripovske produkcije ter seveda vzgoji najmlajše in tudi nekoliko starejše publike. Ob tem je bila izvedena tudi serija predstavitev na mednarodnih stripovskih sejmih in festivalih (Leipzig, Bologna, Lizbona, Glasgow, Tabor), s čimer Stripburger skrbi tudi za mednarodno promocijo slovenskih avtorjev.

Na področju dela z mladimi umetniki, kot tudi že uveljavljenih umetnikov in umetnic iz bližnje regije, je izstopalo delo Ravnika Gallery Space (R galerija), sicer odprta leta 2017. Še najbolj so bili odmevni skupinski projekti, kot je projekt z naslovom Kaj pa ti listaš, prva skupinska razstava umetniških skicirk, ki je bila namenjena promociji likovne raznolikosti in pomena risanja ter vloge skicirke v sodobni umetniški praksi. S to razstavo so tudi gostovali v okviru prvih programov Evropske prestolnice kulture Rijeka 2020, kjer so v sodelovanju s kreativnim kolektivom Kombinat predstavili izbrane skicirke v art kontejnerju na Molu Longu.

2.3. Glasbene umetnosti

Kino Šiška je tudi v letu 2019 nadaljeval s svojim poslanstvom, s poudarkom na izpeljavi desetdnevnega dogajanja ob 10. obletnici ustanove. Zvrstilo se je več mednarodnih projektov (MENT Ljubljana, CoFestival, Tinta, evropski projekti in mreže), mnogo dogodkov je bilo posvečenih promociji slovenskih umetnikov, odvilo se je tretje leto delovanja galerije DobraVaga. Center urbane kulture Kino Šiška je posvečal pozornost velikemu obsegu dogodkov, izjemni obiskanosti dogodkov ter naraščajoči medijski prepoznavnosti v državi in v

širši regiji. Njihovo delovanje, ki sicer temelji predvsem na predstavitvi urbane glasbene ustvarjalnosti, se je preteklih letih tako razširilo na vse več zvrsti ustvarjanja, o čemer priča tudi veliko število dobljenih nagrad in priznanj. Med drugim je bila galerija DobraVaga razglašena za najboljšo ljubljansko prodajno galerijo, Kino Šiška pa za najboljše ljubljansko prizorišče za uprizoritve (In Your Pocket). V Kinu Šiška poseben poudarek ostaja na glasbeni umetnosti, kjer ob redni dejavnosti še posebej skrbijo za gostovanjsko in festivalsko politiko na drugih prizoriščih in v tujini.

Njihov program še naprej stavi na vrhunske glasbene dogodke vseh zvrsti (npr. z izjemno uspešnim festivalom MENT Ljubljana in medletnim predstavljanjem in mreženjem slovenskih promotorjev in glasbenih skupin v okviru MENT platforme) ter na tiste oblike sodobne umetnosti, ki s svojimi konceptualnimi zastavki prebijajo ustaljene okvire (npr. sodelovalni CoFestival sodobnega plesa, Tinta in galerijsko-razstavní projekt DobraVaga). Pomembne so tudi premierne pojavitve na vseh področjih. Zelo pomemben segment tvorijo koprodukcije na novomedijskem in uprizoritvenem področju. Niša, ki se je še posebej prijela v zadnjih letih, je posvečena mladim vizualnim umetnikom, oblikovalcem ter platformam (npr. Stripolis, rezidenčna mreža, festival stripa Tinta, mednarodni projekt Off the Hook). Posebno skrb Kino Šiška posveča ranljivim skupinam, izobraževanju mladostnikov (delavnice in ostali javni dogodki), kulturno-umetnostni vzgoji in angažiranim premislekom o fenomenu »urbanega« in kulturne politike. Sodelujejo tudi pri izvedbi zaključka festivala Bobri, organizirajo druge dogodke za mladino ter otroke in glasbene dogodke na zunanjih prizoriščih, med drugim tudi nadaljevanje prireditve Šiška Open kot zaključka Špil lige. Posebno pozornost na področju uprizoritvenih umetnosti namenjajo razvoju mednarodne mreže rezidenc na področju JV Evrope. Večletni projekt razvijajo v sodelovanju z Nomad Dance Academy Slovenija. Projekt Nomad Dance Academy je tudi del programa prijave Ljubljane EPK 2025.

1. cilj: Zagotoviti pogoje za kontinuirano izvajanje kakovostne glasbene produkcije.

Tudi v letu 2019 smo nadaljevali izvajanje programov v okviru javnega razpisa za štiriletno obdobje na področju glasbenih umetnosti in s 14 organizatorji glasbenih dogodkov sklenili anekse k osnovnim pogodbam za program v letu 2019. S podaljšanjem obdobja, v katerem imajo izvajalci zagotovljena sredstva MOL iz treh (javni razpis 2013-2015) na štiri leta (javni razpis 2016-2019), smo izboljšali pogoje za njihovo delovanje in jim omogočili, da svoj program načrtujejo, sklepajo koprodukcijske in izvajalske pogodbe ter si zagotovijo boljše poslovne pogoje. Vsi programski izvajalci so zastavljeni program izvedli v celoti.

Programski dosežki javnih zavodov na področju glasbenih umetnosti v letu 2019:

Festival Ljubljana je tudi v letu 2019 pripravil vrhunski glasbeni program, ki se je začel z Zimskim festivalom, otvoril ga je nastop Orkestra Slovenske filharmonije pod taktirko Gregorja Mayrhoferja. Ob spremljavi Simfoničnega orkestra SNG Maribor pod taktirko Simona Krečiča je nastopil priznani argentinski tenorist in dirigent José Cura, na koncertnem odru sta se mu pridružili tudi dve svetovno priznani solistki: mezzosopranistka Monika Bohinec ter sopranistka Elvira Hasanagić. Obiskovalci so lahko prisluhnili vokalnemu spektaklu skupine The Queen's Six.

V letu 2019 je poletno gledališče Križanke obratovalo brez strehe, nekaj prireditev je bilo zato prestavljenih na druga prizorišča. Otvoritev 67. Ljubljana Festivala je bila 1. julija na

Kongresnem trgu, z Verdijevo opera Aida. V nadaljevanju festivala se je zvrstilo več izvrstnih glasbenih dogodkov, med njimi The Stanley Clarke Band, Koncert opernih arij, Gruzijski komorni orkester Ingolstadt, Bernardo Brizani, Miha Haas, Mojster in Margareta, muzikal, ki ga je pripravilo Gledališče LDM »Novaya scena« iz Sankt Peterburga. Zaključek 67. Ljubljana Festivala je bil 5. septembra, ko je nastopil Izraelski filharmonični orkester pod vodstvom dirigenta Zubina Mehte, ki je ob koncu svoje bogate kariere še zadnjič dirigiral v Ljubljani. Poleti so potekali tudi mojstrski tečaji, ki so izjemnega pomena za razvoj in uveljavitev mlade generacije glasbenih izvajalcev, poustvarjalcev, dirigentov, skladateljev.

2. cilj: Okrepiti podporo uspešnim in kakovostnim glasbenim festivalom v Ljubljani.

V letu 2019 smo na podlagi dvoletnega javnega razpisa za podporo festivalom v Ljubljani za obdobje 2018-2019 omogočili podporo več odličnim glasbenim festivalom in glasbenim ciklom. Ljubljana se lahko pohvali z vrsto izrednih glasbenikov, ki svoje znanje in talent predstavljajo na različnih festivalih. Vsako leto se zvrsti najmanj 10 glasbenih festivalov različnih glasbenih žanrov, na katerih sodelujejo vrhunski domači in tuji ustvarjalci in poustvarjalci. Naj omenimo le nekatere med njimi: Festival Ment, Ljubljana Festival, Druga godba, Poletje v Stari Ljubljani, Slowind festival, Stiropor festival, festival Spektrum, Noči v Stari Ljubljani, Cellofest, Tresk festival, Jazz oder ...

Po vzoru priznanega mednarodnega festivala Fête de la Musique, ki že od leta 1982 poteka v številnih državah in še številnejših mestih 21. junija po vsem svetu, tudi v Ljubljani slavimo mednarodni *Praznik glasbe*, na katerem se tako ljubiteljski kot poklicni glasbeniki različnih zvrsti brezplačno v živo predstavijo domačemu občinstvu in turistom, ki v enem dnevu dobijo edinstven vpogled v slovensko glasbeno ustvarjanje. Praznik glasbe programsko nastaja v sodelovanju Oddelka za kulturo in SIGIC-a, ki dogodek tudi organizacijsko izvede, običajno pa se s Praznikom glasbe zaključí festival Junij v Ljubljani.

3. cilj: Vzpostaviti Hišo glasbe kot prostor glasbenega ustvarjanja

Srednje velika dvorana za glasbeno udejstvovanje, še bolj pa prostori za vadbo glasbenikov različnih žanrov, profilov in starosti, je ostala v letu 2019 izziv. Glasbena hiša, ki bi združevala produkcijske in vadbene prostore, hkrati pa omogočala obiskovalcem dostopanje do virtualnih glasbenih vsebin oziroma poslušanje glasbe, je projekt, ki ga bi vsebinsko umeščali v različne prostore. Ljubljana ima nekaj zbirk instrumentov in glasbenih materialov, ki pa so bolj arhivsko-muzejske narave. Združitev stare in sodobne glasbene ustvarjalnosti različnih glasbenih žanrov in možnost interaktivnega sodelovanja potencialnih obiskovalcev Hiše glasbe bi lahko Ljubljani doprinesla zanimivo stičišče, kjer bi se srečali ljubitelji, ustvarjalci in poustvarjalci glasbene umetnosti. Delno bomo ukrep uresničevali v večnamenski dvorani v prenovljeni Palači Cukrarna in v Četrtnem mladinskem centru Črnuče, v prihodnosti pa bi Hiša glasbe morda lahko našla svoj prostor v prenovljenih Križankah.

2.4. Intermedijske umetnosti

Področje intermedijskih umetnosti zajema programe in projekte, ki se opisujejo predvsem kot spletna ali (post)internetna umetnost, navidezna oziroma mešana resničnost, multimedijski performans, interaktivna instalacija, robotska umetnost, kibernetna umetnost, digitalno arhiviranje, biotehnoška umetnost, raziskovalna medijska umetnost, digitalne skupnosti,

sodelovanje ali hekvizem, oziroma različni prepleti naštetega. Gre za projekte, ki skozi umetnostno prakso uporabljajo in predstavljajo procese, produkte ter vplive tehnologij, znanosti in z njimi povezanih praks, pri čemer sodobne tehnologije uporabljajo na reflektiven, ustvarjalen in raziskovalen način.

Na področju intermedijskih umetnosti ni ustanovljenih javnih zavodov, so pa bili nekateri odmevni projekti izvedeni v okviru javnega zavoda Muzej in galerije mesta Ljubljane v sklopu četrte edicije festivala Indigo s podnaslovom Nikogar ne briga?, ki ga MGML organizira v koprodukciji z beograjskim Marsh Creative Production. Festival Indigo je tematsko naslavljal neobčutljivost sodobne družbe na pereče probleme sodobnosti in odločitev javnosti, da se izolirajo v brezbržnost in pobegnejo od medijskega pritiska. V treh dneh so gostili več kot 50 predavateljev, oblikovalcev, performerjev, glasbenikov in drugih umetnikov iz Slovenije in 13ih drugih držav (Finska, Slovenija, Nizozemska, Rusija, Nemčija, ZDA, Hrvaška, Makedonija, Francija, Belgija, Kanada, Švica, Romunija), ter pripravili 23 dogodkov. Festival je obiskalo več kot 2.000 domačih in tujih obiskovalcev.

Poleg tega je galerija Vžigalica, ki deluje v okviru javnega zavoda MGML, v letu 2019 dosegla rekordno število obiskov (8.712 obiskovalcev) in medijskih objav. Usmeritev programa je potekala v kombinaciji muzeologije sodobnosti v sodelovanju z mednarodnimi partnerji. V raziskovanju domače ustvarjalnosti skozi vsakoletne cikle predstavljajo redko videne regionalne umetniške iniciative, posvečajo se tudi raziskovanju posebnih umetniških produkcij in izjav mednarodno perspektivnih umetnic in umetnikov t. i. Future Greats. Začrtana usmeritev glede na kapacitete in zmožnosti Galerije Vžigalica in lokacijo ustreza trajnostnemu razvoju pridobivanja kulturnega kapitala in mednarodne pozornosti na kulturno ponudbo mesta Ljubljane tudi kot producenta in ponudnika mednarodnih alternativnih umetniških vsebin mlajše generacije s perspektivo ustvarjanja trenda prihodnosti.

V letu 2019 je bilo v okviru programskega sofinanciranja na področju intermedijskih umetnosti sofinanciranih šest izvajalcev. Dva programska izvajalca, Društvo Ljudmila in Zavod Projekt Atol sta svoje delovanje še naprej izvajala predvsem z izvajanjem programa v prostorih Osmoza na Slovenski cesti 54, ki so jih pridobili dve leti prej. Prostore delijo še z Zavodom Delak, svoje projekte pa tam predstavljajo tudi drugi izvajalci s tega področja. Deljenje delovnih prostorov za kulturne organizacije je ena od dobrih praks, ki smo jih uvedli v okviru zagotavljanja pogojev dela za nevladne organizacije.

Delovanje Zavoda Aksioma se je v tudi letu 2019 nadaljevalo s programom, ki temelji na interdisciplinarnosti in socialno angažiranih projektih. Izstopajoči so bili naslednji izvajalci: Sašo Sedlaček, Nika Oblak, Primož Novak, Boštjan Čadež, Sanela Jahić, švedski umetnik Jonas Lund oin drugi. Obenem so preko javnega poziva iniciative U30+ izbrali mladega umetnika Danila Milovanovića, ki je premierno predstavil svoj projekt TOP.

Programski izvajalec Cirkulacija 2 je tudi lani uspešno nadaljeval s programom, ki temelji na povezovanju znanosti in umetnosti. Zavod Cona je v letu 2019 nadaljeval z uveljavljenim delovanjem radioCona, utrdili so sodelovanje z Botaničnim vrtom, v okviru katerega so v prostoru Rastlinjaka Tivoli začeli projekt Steklenik, s katerim preko zvočnih raziskavah narave in okolja povezujejo umetniške in znanstvene prakse.

Zavod Kersnikova je tudi v letu 2019 v okviru projekta European ARTificial Intelligence Lab, ki ga izvajajo z Ars Electronico, pripravili mini festival Zemlja brez ljudi, ki je bil posvečen razmišljanju o planetu brez človeške vrste. Prav tako velja izpostaviti dogodke oziroma razstave ustvarjalcev kot so Maja Smrekar, Mojca Založnik, Gregor Krpič, Theresa Shubert, Charlotte Jarvis in Betina Habjanič.

1. cilj: Spodbujati akterje na področju intermedijskih umetnosti k vzajemni rabi prostorskih in tehničnih virov, k racionalizaciji upravljalkega oz. organizacijskega deleža v proračunih projektov in programov.

Tudi v letu 2019 je bil izpolnjen ukrep, ki predvideva, da bomo v projektni in programski razpis vnesli dodatne točke za izvajalce, ki načrtujejo vzajemno rabo prostorskih in tehničnih virov in racionalizacijo upravljalkega oziroma organizacijskega deleža v proračunih projektov in programov, in sicer preko obeh razpisov, programskega in projektnega.

Vsi programski izvajalci in večina projektne izvajalcev je ta kriterij izpolnila. Večina programskih izvajalcev je v okviru tega ukrepa poudarila sodelovanje z nevladnimi organizacijami, javnimi zavodi, še posebej tistimi, katerih ustanovitelj je MOL. Takšen ukrep je pri programskih izvajalcih na področju intermedijskih umetnosti še posebej opazen, saj se v zadnjih letih zmanjšuje število prijavljenih izvajalcev na projektne razpise. Zaradi zahtevnosti vsebin je njihovo izvajanje lažje preko sodelovanja s programskimi izvajalci.

2. cilj: Povečati širšo zastopanost manj uveljavljenih ali še neveljavljenih umetnic in umetnikov ter drugih deležnikov (npr. raziskovalcev ali poklicnih sodelavcev drugih disciplin) v prijavljenih programih in projektih ter s tem spodbujati raznolikost področja intermedijskih umetnosti.

Izpolnjen je bil ukrep, ki predvideva bomo v projektni in programski razpis vnesli dodatne točke za izvajalce, ki načrtujejo vzajemno rabo prostorskih in tehničnih virov ter racionalizacijo upravljalkega oziroma organizacijskega deleža v proračunih projektov in programov, in sicer preko obeh razpisov, programskega in projektnega.

Vsi programski izvajalci in večina projektne izvajalcev je ta kriterij izpolnila. Z izpolnjevanjem tega ukrepa smo spodbudili programske in projektne izvajalce k medgeneracijski raznovrstnosti, s poudarkom na neveljavljenih ustvarjalcih. Na takšen način programski izvajalci delujejo kot inkubator delovanja še neveljavljenih izvajalcev.

2.5. Knjiga in knjižnična dejavnost

2.5.1 Knjiga in bralna kultura

1. cilj: Dvig zanimanja za knjigo in branje pri vseh ciljnih skupinah.

Osrednji projekt spodbujanja družinskega branja Ljubljana bere smo uspešno izvedli tudi v letu 2019. Od leta 2008 v okviru tega projekta promoviramo kakovostno izvirno knjižno produkcijo za otroke, družinsko branje ter zavedanje o pomenu posedovanja knjig. Ljubljanske triletnike, osnovnošolce in četrtošolce smo obdarili z izvirnimi slovenskimi slikanicami in tako nadaljevali s kampanjo spodbujanja družinskega branja in branja najmlajših. Triletniki so ob sistematskem

pregledu pri pediatru prejeli slikanico Drobtine iz mišje doline avtorice Anje Štefan in ilustratorke Alenke Sottler, prvošolci na prvi šolski dan knjigo Korenčkov palček avtorice Svetlane Makarovič, častne meščanke Ljubljane, ki je v letu 2019 praznovala 80. let in ilustratorke Maje Kastelic, četrtošolci pa so ob obisku šolske knjižnice prejeli knjigo Požar avtorice Neli K. Filipić in ilustratorke Bojane Dimitrovski. Knjiga govori o aktualni problematiki razumevanja in sprejemanja med ljudmi, zato je avtorica h knjigi napisala tudi uvod kot pripomoček za pogovor z učenci. Vse knjige smo izbrali na javnih razpisih.

Uspešno je bil izpeljan tudi Literarni festival Literature sveta – Fabula 2019, ki je v Ljubljano ponovno povabil uveljavljene avtorje ter ob njihovih obiskih izdal prevode del, ki so bili na prodaj po dostopnih cenah. Osrednja tema festivala je bilo Zidovi med nami. Gostujoči avtorji so na kakovostnih literarnih dogodkih poželi veliko zanimanje občinstva. V okviru festivala so Ljubljano obiskali: Tatjana Tolstoj, Albertzo Manguel, Ingo Schulze, Eric Vuillard in Rachel Cusk. Vsi gostje so nastopili pred polno dvorano Cankarjevega doma, deležni so bili medijske pokritosti in zelo pozitivnih odzivov. V okviru festivala so izšli tudi prevodi del gostujočih avtorjev po 10 in 15 evrov za knjigo (knjige je izdala založba Beletrina). Vseh pet knjig gostujočih avtorjev je bilo prodanih v visokih nakladah. Časnik Delo je izdal Fabulino prilogo, ki je dosegla preko 30.000 gospodinjstev, brezplačno pa je bila razdeljena tudi na osrednjih prizoriščih festivala. Znotraj festivala so se odvijali še nekateri programske sklopi: Fabula pred Fabulo (teoretski sklop s predavanji in debatami), Fokus: Zidovi med nami (v okviru tega sklopa sta potekali odmevni okrogli mizi o gradnji NUK-a in o padcu berlinskega zidu), Filmska Fabula (v Cankarjevem domu sta bila predvajana dva filma, povezana z osrednjo temo festivala) ter Mlada Fabula (program za otroke, ki je potekal na Vodnikovi domačiji).

Ljubljana je konec leta 2017 prejela naziv »Branju prijazna občina«, ki ga podeljujeta Skupnost občin Slovenije in Združenje splošnih knjižnic Slovenije in se zavezala, da bo tudi v prihodnje spodbujala dobre prakse spodbujanja branja, zato smo aktivno sodelovali tudi v drugem Nacionalnem mesecu skupnega branja, ki je potekal od 8. 9. do 13. 10. 2019 in katerega namen je bila promocija skupnega branja in bralnih dogodkov.

V letu 2019 je MOL nadaljeval podporo programu Vodnikove domačije Šiška, ki je nedvomno ena pomembnejših literarnih prizorišč v mestu, še posebej dobro pa se je vključila v lokalno okolje. V Vodnikovi domačiji uspešno izvajajo raznolike programe spodbujanja branja, pisanja in pripovedovanja za različne starostne skupine. Programi so dobro načrtovani, uspešno sodelujejo z vzgojno varstvenimi zavodi in lokalnimi organizacijami, njihove prireditve so odlično obiskane. Posebej izpostavljamo dva večja projekta za mlada občinstva – Festival angažiranega pisanja Itn., ki ga pripravljajo v sodelovanju s skupino dijakov in Mladinsko knjigo založbo ter Otroški knjižni festival, ki pred počitnicami otroke vabi k branju. Obe prireditvi sta pritegnili veliko število obiskovalcev.

1. cilj: Dvigniti prepoznavnost Ljubljane kot Unescovega mesta literature.

Od leta 2015, ko je Ljubljana prejela Unescov naziv mesto literature in se vključila v Unescovo mrežo kreativnih mest, izvajamo številne programe in podpiramo knjižne projekte z namenom spodbujanja branja in nakupovanja knjig.

V okviru Javnega razpisa za izbor kulturnih projektov smo podprli 12 projektov, ki so na različne načine spodbujali branje.

Ljubljana – Unescovo mesto literature in članica Unescove mreže kreativnih mest se je decembra 2015 pridružila mestom sveta, ki se zavedajo pomena kulture, knjige in branja za svoj razvoj. Pisarno Ljubljane – mesta literature upravlja zavod Divja misel, ki je na Vodnikovi domačiji vzpostavil pisarno mesta literature. Temeljni cilji delovanja pisarne so povezovanje in krepitev sodelovanja med akterji na literarnem področju v mestu, ozaveščanje in obveščanje javnosti o aktivnostih mesta literature ter aktivno sodelovanje v mreži mest literature, povezovanje in sodelovanje pri projektih, na festivalih in vzpostavitve pozitivnih praks mednarodnih izmenjav, da bi pisarna postala središče ključnih podatkov o Ljubljani kot mestu literature.

V letu 2019 je bila vzpostavljena spletna stran mestoliterature.si, kjer so na sistematičen način predstavljena pomembnejša literarna prizorišča in organizacije, obsežen seznam knjižnic, knjigarn, založb in drugih z literaturo povezanih prostorov, kar vse skupaj tvori literarni zemljevid mesta. Na spletni strani je tudi pregled literarnih prireditev v mestu, ki so na ta način prvič zbrane na enem mestu.

Pisarna Unescovega mesta literature mesečno predstavi deset literarnih dogodkov (kriteriji za uvrstitev na seznam so: odličnost, raznovrstnost programov in prostorov izvedbe, osredotočenost na različne ciljne skupine, klasični literarni pogovori in dogodki, ki knjigo povezujejo z drugimi zvrstmi) ter tako skrbi za skupen nastop in promocijo pod znamko Mesto literature. Izbor dogodkov je objavljen v glasilu Ljubljana, reviji Bukla ter na široko distribuiranih letih po mestu.

V letu 2019 je na Vodnikovi domačiji potekal literarni zajtrk, katerega tema so bile neodvisne knjigarne. Kot razpravljavci so sodelovali dr. Miha Kovač, Rok Zavrtanik, mag. Mateja Demšič, Valentina in Luka Novak, Renata Zamida in Mitja Ličen. Zajtrk je bil deležen odličnega obiska in odziva, v razpravi pa se je izkazalo, da v mestu potrebujemo neodvisne knjigarne, s katerimi bi dosegli večjo prepoznavnost literature.

Med prizadevanji pisarne je tudi zagotavljanje prisotnosti literature in literarnih vsebin v kontekstih, ki nanje sicer niso osredotočeni, in tako so v sodelovanju s Slovensko kinoteko avgusta že drugič pripravili festival Poletje na platnu in med platnicami, katerega osrednja tema je bila Besede in podobe žensk. Program je vključeval dela in refleksijo dela ustvarjalcev Agnès Varda, Emily Brönte, Andrea Arnold, Janet Frame, Hannah Arendt, Urša Menart, Deniz Gamze Ergüven,... . Na prizorišču so v sodelovanju z založniki organizirali pop-up knjigarno s posebnim izborom knjig, povezanih s temo festivala.

V sodelovanju z revijo Outsider so pripravili serijo reportaž o domačih knjižnicah, ki so bistvene za spodbujanje bralne kulture, saj je kontinuiran stik s knjigami v domačem okolju pomemben dejavnik spodbujanja branja. Reportaže so izhajale v reviji Outsider in na spletni strani mesta literature, izdali pa so tudi knjižico Domače knjižnice, ki je bila predstavljena na Slovenskem knjižnem sejmu, v prihodnje pa jo bomo distribuirali na raznih prireditvah, ki niso neposredno povezane s knjigo.

V sklopu Jazz festivala Ljubljana je pisarna Unescovega mesta literature pripravila spremljevalni program – poznavalci te glasbene zvrsti so za obiskovalce pripravili nabor knjig na temo jazz, s katerimi so nato postavili priložnostno Knjižnico pod krošnjami. Na Vodnikovi domačiji je pred začetkom festivala potekal predfestivalski dan s predavanji in glasbenimi dogodki.

V času festivala Junij v Ljubljani smo skupaj z zavodom Divja misel v parku Zvezda organizirali Knjižnico pod krošnjami z namenom promocije branja in knjige ter Ljubljane kot Unescovega mesta literature.

Na Slovenskem knjižnem sejmu smo se kot Unescovo mesto literature že tretjič predstavljali s pop-up knjižnimi policami z izborom kvalitetnih knjig z različnih področij, skupaj z Javno agencijo za knjigo pa smo v okviru »Ilustratorskega kota« organizirali pogovor o stanju in načrtih za predstavljanje slovenske ilustracije v tujini. Pisarna je v okviru sejma organizirala tudi »Knjigosled«, vodstvo po knjižnem sejmu s poudarkom na predstavljanju literarne Ljubljane.

V sodelovanju z Javno agencijo za knjigo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: JAK) za knjigo in v luči priprav na nastop Slovenije kot častne gostje na knjižnem sejmu v Frankfurtu se je Ljubljana kot Unescovo mesto literature predstavila na tem najpomembnejšem knjižnem sejmu v Evropi.

Novembra je pisarna mesta literature (prav tako v sodelovanju z JAK) pripravila bogat program za obisk predstavnikov razširjene mreže evropskih literarnih hiš, ki združuje 14 literarnih hiš, v okviru katerega so jim predstavili literarno Ljubljano, potekalo pa je tudi strokovno srečanje.

Ena izmed pomembnejših pridobitev v okviru Unescovega mesta literature je vzpostavitev dveh dvomesečni literarnih rezidenc v Švicariji. Na razpis za literarni rezidenci je prišlo preko 60 prijav, v Ljubljani pa sta gostovala Nikolai Duffy iz Združenega kraljestva in Katherine Brabon iz Avstralije.

Udeležili smo se letnega srečanja mreže Unescovih kreativnih mest v Norwichu in Nottinghamu in rednega letnega srečanja vseh Unescovih kreativnih mest v Fabrianu. Ljubljana je v letu 2019 postala namestnica koordinatorja Unescove mreže mest literature, s čimer smo prevzeli še večjo odgovornost in aktivno sodelovanje v mreži.

Pisarna mesta literature je sodelovala tudi pri izboru novih mest, ki so se leta 2019 potegovala za ta naziv – mreža se je razširila za novih 11 mest.

Pripravili smo tudi obvezno poročilo o štiriletnem delu, ki ga mora vsako mesto v Unescovi mreži kreativnih mest predložiti vsaka 4 leta in je pogoj za ohranjanje naziva.

V prvem delu leta smo nadaljevali z bralnimi dogodki Večer z Manco Košir. Zgodbe o knjigah in ljudeh. Vsak drugi torek v mesecu nagrajenka MOL za širjenje bralne kulture in ambasadorka akcije Gospodarske zbornice Slovenije Slovenija bere bo Ljubljani – Unescovemu mestu literature približuje knjige v pogovorih z radoživimi, ustvarjalnimi knjigoljubci.

2.5.2 Knjižnična dejavnost

1. cilj: Povečati dostopnost knjižničnih storitev vsem prebivalcem MOL.

Mestna knjižnica Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: MKL), ki deluje kot javni zavod od leta 2008, zagotavlja knjižnične storitve prebivalcem MOL. MKL zajema pet knjižnic mestnih območij in 15 krajevnih knjižnic, izvaja pa tudi dejavnost potujoče knjižnice s 47 postajališči. V letu 2019 je imela MKL 83.293 aktivnih članov, od tega se jih je v tem letu na novo vpisalo 14.123, kar pomeni povečanje novih članov za 10 % v primerjavi z letom 2018. MKL je

izposodil več kot 4.200.000 enot knjig, revij in neknjižnega gradiva, število obiskovalcev knjižnice pa je preseгло 2.500.000. Zaloge gradiva v MKL je skoraj 1.787.931 enot knjižničnega gradiva; prirast v letu 2019 je 77.660 enot. MKL organizira vsako leto okrog 3.500 prireditev, ki se jih povprečno udeleži čez 70.000 obiskovalcev. Povprečna odprtost MKL v letu 2019 je bila 61.187 ur.

MKL kontinuirano izvaja programe, katerih namen je povečati dostopnost knjižničnih storitev vsem prebivalcem MOL. Za ciljno skupino mladih so tako lani izvajali projekte: Oddaj na natečaj v MKL (kratke zgodbe, poezija, drama), tematska sklopa Medijska pismenost za mlade in programi za mlade v Trubarjevi hiši literature, Glasbeni instrumentarij (glasbeno opismenjevanje), Igrive poteze (kvalitetno preživljanje prostega časa, medvrstniško in medgeneracijsko povezovanje). Za ciljno skupino starejših so na podlagi Smernic za oblikovanje storitev za starejše oblikovali in izvajali: Regijski domoznanski natečaj za starejše, tematski sklop programov za starejše v Trubarjevi hiši literature in KPV (Svetla jesen življenja), projekt Prišla bo pomlad, Album Ljubljane, Ljubljanske zgodbe, cikel domoznanskih filmskih predavanj »Ljubljana v gibljivih slikah«, aktivnosti v okviru Borze zdravja (demenci prijazne točke, zdravstveno-preventivne akcije, cikel Zdravje!), promocija aktivnosti za starejše (zloženka Modra leta).

MKL razvija knjižnične zbirke za etnične skupine (povečan nakup gradiva na knjižnih sejmih v sosednjih državah) in skrbi za njihovo vključevanje v družbo (Multi-kul-praktik, Življenje je zgodba).

2. cilj: Povečati prepoznavnost knjižnice v lokalnem okolju.

MKL s svojimi enotami seže v vse predele mesta, vsaka krajevna knjižnica in postajališče potujoče knjižnice so vhodna vrata v celotni knjižnični sistem. Gravitacijsko območje (območje, katerega prebivalci pretežno obiskujejo knjižnico) MKL obsega poleg MOL še Ljubljansko urbano regijo, saj mora MKL upoštevati uravnoteženost med naseljenostjo in mobilnostjo, med stalnimi prebivalci ter dnevnimi migranti in prišleki.

Prisotnost knjižnice v mestu so izpostavljali s celostno grafično podobo in različnimi dejavnostmi (izdaja jubilejnega promocijskega poročila »10 let skupnih zgodb Mestne knjižnice Ljubljana«, Dan MKL, Povsod v mestu). Povsod v mestu: vključevanje novih oblik dejavnosti in promocije izven fizičnega prostora knjižnice (Knjižnica ob vodi, v ZOO in igralnici Minicity, Knjižnica na vrtu, Popoldan s knjižnico, Knjižnica na pločniku).

Vidnost in prepoznavnost knjižnice kot vodilne splošne knjižnice v Sloveniji so povečali tudi z organizacijo strokovnega dogodka April v MKL 2019: Mestna knjižnica Ljubljana inovativno za vas.

3. cilj: Izboljšanje knjižnične mreže MKL za boljši dostop do storitev knjižnic za vse prebivalce.

MKL je v letu 2019 nadaljeval s pregledom gravitacijskih območij krajevnih knjižnic MKL in načrtovanjem mreže MKL na podlagi prostorske analize mreže (PAM). Prav tako je bila usklajena prostorska zasnova za Knjižnico Šmartno in priprava izhodišč za lokacijo osrednje knjižnice v središču mesta. Za ljudi z različnimi oblikami oviranosti so omogočili izboljšanje

dostopa do knjižničnih storitev: časovno povečanje obiskovanja postajališča Potujoče knjižnice ob Zavodu za usposabljanje Janeza Levca in s tem olajšan obisk tudi varovancev Zavoda za gluhe in naglušne.

Da se je v letu 2019 izboljšala dostopnost knjižničnih storitev, potrjuje tudi večji obisk, ki je v prejšnjih letih večinoma ostajal na primerljivem nivoju skozi daljše časovno obdobje. Skupni obisk, ki ga beležijo s sistemom COBISS, je bil v letu 2019 za 2,4 % višji kot leta 2018, obisk zaradi izposoje na dom je bil v letu 2019 za odstotek višji kot leta 2018; število obiskov mlajših od 15 let je bilo za 2,8 % višje kot v letu 2018, število obiskov odraslih pa se je povečalo za odstotek. Skupno število vseh obiskovalcev se je povečalo za 5,7 % in občutno presega poltretji milijon na letni ravni.

V letu 2019 so bile izvedene nekatere prostorske izboljšave ter dopolnitve knjižnične in IKT opreme v mreži knjižnic MKL. Večina rešitev sicer ostaja trenutno predvsem v obliki idejnih izhodišč, ker so odvisne od finančnih zmožnosti MOL kot ustanovitelja:

- potekale so aktivnosti za novo Knjižnico Polje,
- potekale so aktivnosti za ureditev pravnega statusa in vključitev Knjižnice Jurij Vega (Dol pri Ljubljani) v mrežo MKL,
- MKL ima izdelan idejni načrt za Knjižnico Rog (Od izdelave koles do izposoje knjig), ki je bil usklajen z izbranim arhitektom; lani so začeli sodelovati z RogLabom (MGML), ki je nosilec vsebinske zasnove novega Centra Rog,
- v skladu z novo zasnovo Centra Šmartno so prenovili idejni načrt za Knjižnico Šmartno: Knjižnica pod Šmarno goro.

2.6. Film

1. cilj: Zagotoviti dostopnost do kakovostne filmske produkcije za vse ciljne skupine prebivalstva v mestnem središču.

Leto 2019 je bilo za Kinodvor v številnih pogledih izjemno. Dosegli so tri pomembne mejnike: prvič v enajstih letih delovanja so presegli mejo 130.000 obiskovalcev, Kinodvor je postal prejemnik prestižne nagrade za najboljši program v letu 2019, ki jo podeljuje mednarodna mreža Europa Cinemas, tik pred iztekom leta pa je MOL v sodelovanju z Zbornico za arhitekturo in prostor Slovenije objavila natečaj za ureditev minipleksa v podhodu Ajdovščina, s katerim bo zagotovila ustrezne in evropskim standardom primerljive pogoje za delovanje mestnega kina.

V letu 2019 si je 134.052 obiskovalcev na 2.254 projekcijah ogledalo več kot 360 filmskih programov, vključno z rekordnim obiskom na Filmu pod zvezdami, ki ga pripravljajo v sodelovanju z Ljubljanskim gradom, kjer so našteli 16.700 gledalcev. Pomembno je izpostaviti tudi brezplačne projekcije štirih filmskih klasik v Letnem Kinodvoru na Kongresnem trgu, ki si jih je ogledalo dodatnih 5600 gledalcev. Program za mlada občinstva s filmsko vzgojo, ki ga sestavljajo Kinobalon za otroke in mlade, Kinotrip – mladi za mlade in Kinodvorov šolski program, je v lanskem letu obiskalo 40.698 gledalcev, od tega 14.966 Kinobalonov redni program, 1.963 Kinotripov redni program s festivalom, 23.769 učencev in dijakov pa projekcije v okviru šolskega programa.

Najbolj gledan film leta je s 4.142 gledalci postal Bolečina in slava (Dolor y gloria) v režiji Pedra Almodóvarja. Lanskega izjemnega obiska pa ni zaznamoval en sam izrazit gledalski favorit, ampak je rekordnemu številu gledalcev botrovalo več dobro obiskanih filmskih naslovov in dobri rezultati vseh programov skozi celo leto, tudi v siceršnji t. i. nizki sezoni čez poletje.

Kakovost in programska raznolikost še vedno ostajata programski temelj javnega zavoda: prikazali in izvedli so 363 filmskih programov in dogodkov iz 49 držav. Od 311 celovečercer je bilo kar 26 slovenskih ter 50 programov kratkega filma.

Kinodvor svoj redni program in program za mlada občinstva prepleta tudi s stalnimi in občasnimi programskimi sekcijami, novost je programski sklop, ki so ga zasnovali kot odprto platno. Tu predvajajo vse od vizualnih esejev na presečišču med znanostjo, ekologijo, filozofijo in filmom do pozabljenih klasik, od nenarativnih eksperimentov do popularnih glasbenih ekstravaganc z Vzhoda.

Ob 25. obletnici Mednarodnega festivala sodobnih umetnosti Mesto žensk je Kinodvor organiziral mednarodno konferenco Ženske v kinu, ki je potekala v okviru kandidature Mestne občine Ljubljana za naslov Evropske prestolnice kulture leta 2025. Ugledni mednarodni filmski strokovnjaki so v svojih predavanjih posvetili pozornost običajno zanemarjeni temi žensk v občinstvu, zlasti v kakovostnih »arthouse« kinematografih, kjer so ženske prevzele pomembno vlogo v ohranjanju in promoviranju gledalske izkušnje.

Kinodvor je od 28. do 30. marca uspešno izvedel četrto edicijo Mednarodnega filmskega festivala Kinotrip, ki ga je obiskalo več kot 1.100 mladih obiskovalcev. S festivalom, ki ga ustvarjajo mladi za mlade, Kinodvor nagovarja specifično ciljno publiko od 14. leta starosti dalje, ki jih je sicer najtežje pridobiti za obisk.

Od 13. do 15. junija 2019 je v Kinodvoru potekala poskusna izvedba novega festivala Naj se rola. Na festivalu glasbenega filma, ki so ga organizirali v koprodukciji s pobudnikom festivala Inicativo, so predstavili deset dokumentarcev, ki so slovensko premiero doživeli na festivalu in en igrani film.

V letu 2019 smo nadaljevali z aktivnostmi za izgradnjo minipleksa mestnega kina na območju podhoda Ajdovščina. Pripravili smo projektni in natečajno nalogo ter decembra v sodelovanju z Zbornico za arhitekturo in prostor objavili javni arhitekturni natečaj za izbiro najprimernejše strokovne rešitve za izgradnjo minipleksa. Natečaj je bil zaključen 6. marca 2020.

2. cilj: Utrjevati podobo Ljubljane, filmu prijaznega mesta.

Javni zavod Kinodvor je v sodelovanju z Oddelkom za kulturo izdal brošuro Ljubljana – filmsko mesto. Namen je predstavitev Ljubljane tujim producentom in oglaševalcem. V brošuri slikovno in podatkovno gradivo dopolnjujejo kontakti vseh institucij in drugih organizacij, ki se ukvarjajo s filmom. Na začetku so v brošuri na kratko podane splošne informacije o slovenski zgodovini, pokrajinah, filmski produkciji in kulturi ter možnostih prenočevanja v slovenski prestolnici. Večji del knjižice zavzemajo barvne fotografije znanih in manj znanih ljubljanskih lokacij, zaključni pa se z uporabnimi podatki, na primer o praznikih, vremenu, prometnih povezavah, napetosti električnega omrežja itn. Oddelek za kulturo daje tudi vse informacije v

zvezi s podatki, ki so v brošuri, in je prevzel tudi koordinacijsko vlogo z drugimi organi Mestne uprave MOL pri izdaji dovoljenj za snemanje in s tem olajšal pridobivanje dovoljenj vsem, ki želijo posneti film na območju MOL. Iskanje ustreznih rešitev za lažje pridobivanje dovoljenj za filmska snemanja na javnih površinah MOL terja več sredstev, kot pa je trenutno zagotovljenih v okviru proračuna MOL. MOL zastavljeni cilj uresničuje tudi s pomočjo pri iskanju in zagotavljanju začasnih prostorov, ki so potrebni pri snemanju.

2.7. Mediji

Cilj: Povečati zastopanost kulture v medijih tako na ravni informacij, kritik, refleksij kot na ravni predstavljanja kakovostne kulturne produkcije.

Tudi v letu 2019 smo sodelovali z Uredništvom otroških in mladinskih oddaj TV Slovenija, kjer ob liku bobra Bora promoviramo kakovostne kulturne prireditve in literaturo za otroke, posebej aktivno pa sodelovanje v oddajah Kriškraš in Infodrom poteka v času festivala kulturno – umetnostne vzgoje Bobri. Uspešno sodelovanje smo nadgradili tudi v okviru projekta Čebelice, kjer so slovenske igralka in igralci bobru Boru pred večernim TV Dnevnikom prebirali pravljice slovenskih avtorjev.

Glasilo Ljubljana je pomemben vir obveščanja meščank in meščanov o kulturnem dogajanju v mestu, zato uspešno nadaljujemo in nadgrajujemo sodelovanje in skrbimo, da je v vsaki številki glasila Ljubljane v veliki meri zastopana kultura in umetnost ter ustvarjalci/ke iz MOL.

2.8. Podporni kulturni programi

Cilj: Krepitev podpornih kulturnih programov kot razpisnega področja v okviru štiriletnega programskega razpisa.

Cilj uresničujemo že od leta 2016, ko smo povečali število sofinanciranih javnih kulturnih programov na področju podpornih kulturnih programov kot osnovnem razpisnemu področju. Trije programski izvajalci (Zavod SCCA, SIGIC in Zavod Radio Študent) so bili sofinancirani tudi v letu 2019 na podlagi štiriletnih programskih pogodb.

3. Župančičeve nagrade

Cilj: Dvigniti zanimanje javnosti za vrhunske umetniške stvaritve in umetnike.

Na vrtu Plečnikove hiše v Trnovem smo 12. junija slavnostno podelili Župančičeve nagrade za leto 2019, najvišja priznanja Mestne občine Ljubljana za izjemne stvaritve na področju umetnosti in kulture, ki trajno bogatijo kulturno zakladnico našega mesta in s svojo vrhunskostjo odmevajo tudi v širšem nacionalnem in mednarodnem prostoru.

Župančičevo nagrado za življenjsko delo je prejela akademska slikarka **Marlenka Stupica**, ki že desetletja neprekinjeno soustvarja trdno jedro slovenske ilustracije, s svojim obsežnim opusom, v katerem se na svojevrsten način zrcali moderno slikarstvo, pa je povzdignila slovensko knjižno ilustracijo na svetovno raven. S svojimi likovnimi upodobitvami je zaznamovala sleherno otroštvo in mladost na Slovenskem, pa naj gre za mnogokrat ponatisnjene knjige Rdeča kapica, Pika Nogavička, Grdi raček, Palčica, Krojaček Hlaček,

Zvezdni tolarji, Pastir ... ali pa njeno antologijo Drevo pravljic, pravo zakladnico njenih umetnin, ki odpirajo vrata v svet domišljije, lepote in brezčasnosti.

Župančičeve nagrade za dveletno ustvarjanje (2017-2019) so prejeli:

Baletna plesalka in koreografinja **Sanja Nešković Peršin**, ki je v zadnjem obdobju pomembno zaznamovala polje plesne umetnosti predvsem s koreografijo baletnega večera na novo glasbo slovenskih skladateljev z naslovom Kompozicija, ki je po njeni zamisli nastal v sodelovanju s skladateljem Dragom Ivanušem. Njen koreografski pristop razpira pogled na pojmovanje baletno-plesne umetnosti in njeno zapostavljenost skozi različne prakse, s katerimi se je v svojem delu neprestano ukvarjala. Ob delovanju na baletnih odrih je velik del svojega opusa ustvarila v sodelovanju z neodvisno produkcijo ter uspela uravnorežiti klasičen program s sodobnimi pristopi pojmovanja baletne umetnosti.

Pianist in pedagog **Bojan Gorišek**, vrhunski glasbeni interpret z jasno umetniško vizijo, ki je obrnjena v raziskovanje pri nas manj poznanih pianističnih poti. Je pianist svetovnega slovesa z znamenitim opusom zvočnih monografij sodobnih skladateljev 20. in 21. stoletja - Philipa Glassa, Erika Satiea, Arva Pärta, Georga Crumba, Charlesa Ivesa - in uteleša umetnika, ki prestopa meje med ustvarjanjem in poustvarjanjem s kontemplativno poglobitvijo v komponistov zvočnoizpovedni kozmos. Kot enakovreden soustvarjalec je v tej vlogi edinstven tudi v očeh svetovnih muzikologov in glasbenih kritikov.

Režiserka in scenaristka mlajše generacije **Urša Menart**, ki je s svojim igranim celovečernim prvencem Ne bom več luzerka, premierno prikazanim na lanskem Festivalu slovenskega filma v Portorožu, požela izjemen uspeh pri gledalcih in strokovni javnosti. Prizorišče filmske zgodbe z utesnjenimi bivalnimi in tesnobnimi predmestnimi prostori z novoodkritim velemestnim utripom je s prefinjeno govorico filmske kamere in njenih svetlobnih inscenacij svojevrsten kontrapunktični umetniški spomenik Ljubljani in njeni bleščeči preobrazbi zadnjega poldruega desetletja, ki hkrati slovensko glavno mesto postavlja pred kompleksen izziv, kako mlade postaviti v samo središče njenih razvojnih vizij.

4. Javni zavodi s področja kulture

Cilj: Ustvariti še bolj stabilne finančne, infrastrukturne in organizacijske pogoje za delovanje javnih zavodov na področju kulture, ki jih je ustanovil MOL, s programskim poudarkom na krepitvi koprodukcije z drugimi javnimi zavodi in nevladnimi organizacijami ter spodbujanjem razvoja kulturnega turizma.

V razpredelnicah so podatki, na podlagi katerih kontinuirano spremljamo poslovanje in programsko delovanje javnih zavodov na področju kulture, ki jih je ustanovil MOL:

FESTIVAL LJUBLJANA	2016	2017	2018	2019
Število zaposlenih	20	19	19	22
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	2	1	1	4
Število prireditvev	264	270	239	288
(od tega prireditve Festivala)	183	225	204	327

Število obiskovalcev	100.380	102.148	101.916	137.412
(od tega prireditve Festivala)	63.280	84.618	88.116	101014
Sredstva sponzorjev /donatorjev	907.043 €	818.810 €	933.247 €	821.796 €
Prihodki	4.357.350	4.242.080	5.007.544	5.312.716
Odhodki	4.355.797	4.234.559	5.001.228	5.293.682
Delež lastnih prihodkov	39,88%	37,58%	33,95%	32,33%
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	8	7	9	26
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	9	7	6	0
Število tujih koprodukcij	2	5	1	1
Število kulturno - turističnih dogodkov	221	246	239	237

* Opomba: Prihodki sponzorskih in donatorskih sredstev v letu 2019 so nižji glede na leta poprej zaradi poslovne odločitve zavoda, da ne bo sklenil sponzorskih pogodb, ki so bile izključno kompenzacijske narave - oglaševanje za oglaševanje, saj je bilo z marketinškimi analizami ugotovljeno, da nimajo zadostnega prodajnega efekta.

KINODVOR	2016	2017	2018	2019
Število zaposlenih	15	14	14	14
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	9	8	7	7
Število projekcij	2.117	1.973	2.071	2.254
(od tega Kinobalon)	446	463	502	556
Število obiskovalcev	121.213	119.432	119.611	134.052
(od tega Kinobalon)	34.395	39.146	38.912	40.698
Sredstva sponzorjev /donatorjev	27.988	36.911 €	39.634	30.459
Število prodanih vstopnic	107.030	113.842	106.093	119.733
Prihodki od prodanih vstopnic	334.170	296.558	323.421	362.661
Prihodki	1.171.279	1.201.118	1.209.764	1.213.866
Odhodki	1.168.396	1.186.859	1.201.360	1.191.748
Delež lastnih prihodkov	51%	51%	47%	44%
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	10	10	10	7
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	14	11	11	9
Število tujih koprodukcij	2	2	2	2
Število kulturno - turističnih dogodkov	3	2	2	2

CENTER URBANE KULTURE KINO ŠIŠKA	2016	2017	2018	2019
Število zaposlenih	9	10 (9 MOL, 1 MZK)	11 (8 MOL + 1 lastna sredstva + 1)	10 (8 MOL + 2 lastna sredstva)

			MZK+ 1 ZRSZZ)	
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	1	1	1	2
Število dogodkov	315	312	422	369
(od tega osnovni program)	146	172	255	222
Število obiskovalcev	107.412	159.005	164.395	141.280
Zasedenost prizorišč	69,00%	70,79%	76,80%	80,20%
Sredstva sponzorjev /donatorjev	96.977	108.500	68.319	41.500
Število prodanih vstopnic	45.516	62.271	45.949	44.574
Prihodki od prodanih vstopnic	473.000	418.388	372.254	478.383
Prihodki	1.760.573	1.849.775	1.928.03	2.140.887
Odhodki	1.757.331	1.843.81	1.922.58	2.139.818
Delež lastnih prihodkov	49%	48,50%	47%	39%
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	53	41	64	34
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	82	85	118	127
Število tujih koprodukcij	26	24	12	6
Število kulturno - turističnih dogodkov	151	135	192	10 (8 MOL + 2 lastna sredstva)

MUZEJ IN GALERIJE MESTA LJUBLJANE	2016	2017	2018	2019
Število zaposlenih	48	50	51.5	51.5
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)			5 (4 EU sredstva; 1 sredstva trg - izkopava nja)	5 (EU sredstva, 2 arheologi ja)
Obseg zbirke	64.193	62925	63.610	65.235
Število razstav	47	49 + 8 gostujoči h	50 + 3 gostujoči h	60 + 2 gostujoči
Število vseh dogodkov	1.624	1.598	1534	1457
Število obiskovalcev	124.033	108.884 + Cca. 100.000 (Tivoli,	109.193 + cca 15.000 (gostovan ja)	117.210 + gostovanj a

		Kitajska itd.)		289 000.
Sredstva sponzorjev /donatorjev	58.517 €	26.842 €	49.285	20.835
Prihodki	3.988.816	4.027.778	5.416.995	5.418.717
Odhodki	3.957.418	4.004.244	5.403.459	5.410.018
Delež lastnih prihodkov	31,17%	26,06%	34,01	33,32
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	3	3	3	5
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	3	3	5	5
Število tujih koprodukcij	1	1	3	4
Število kulturno - turističnih dogodkov	54*	62	59	61

* Vključena javna vodstva v angleščini, v letu 2016 so bila zaradi razstave S. Salgado: Geneza zelo povečana

PIONIRSKI DOM – CENTER ZA KULTURO MLADIH	2016	2017	2018	2019
Število zaposlenih	32	32	34	33
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	17	17	19	18
Število vpisanih v dejavnost	1455	1460	1467	1401
Število vpisanih v kulturno - vzgojne programe	952	975	911	820
Število prireditev (od tega v Festivalni dvorani)	325 (157)	347 (168)	362 (184)	394 (203)
(od tega javna služba)	223	240	251	304
Število obiskovalcev(od tega v Festivalni dvorani)	92.450 (39.769)	98.600 (45.239)	99.400 (46.354)	105.335 (52.455)
(od tega javna služba)	81.700	82.400	83.700	85.100
Sredstva sponzorjev /donatorjev	1.265 €	10.030 €	7.140 €	3.940 €
Prihodki	1.177.176	1.304.431	1.417.642	1.485.068
Odhodki	1.172.397	1.301.434	1.415.006	1.483.748
Delež lastnih prihodkov	49,54 %	50,84 %	53,06 %	52,15 %
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	-	-	1	2
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	3	1	5	7
Število tujih koprodukcij	-	-	1	2
Število kulturno - turističnih dogodkov	-	-	4	7

LJUBLJANSKI GRAD	2016	2017	2018	2019
Število zaposlenih	45	49	61	69
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	20	20	20	20

Število prireditev	596	530	595	616
(od tega programske prireditve)	224	235	352	371
(od tega nekomercialne prireditve)	54	60	41	14
(od tega komercialne prireditve)	318	235	202	231
Prevoz z vzpenjačo - vstopnice	413.111	501.571	538.903	590.128
Število obiskovalcev kulturno-umetniških programov	402.023	405.002	424.695	441.212
Število obiskovalcev	1.246.737	1.373.319	1.316.339	1.336.10
Sredstva sponzorjev /donatorjev	174.881	140.838	113.460	103.231
Prihodki	4.400.462	4.852.308	5.969.814	7.096.658
Odhodki	4.374.216	4812.512	5.956.375	6.755.445
Delež lastnih prihodkov	74,15 %	78,47%	79,28%	83,37
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	23	28	35	34
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	4	9	15	100
Število tujih koprodukcij	1	3	1	2
Število kulturno- turističnih dogodkov	77	74	119	98

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO	2016	2017	2018	2019
Število zaposlenih	108	108	108	108
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	3	3	3	3
Število premier	11+1 koncert	11+1 koncert	11+ 1 koncert	13
Število naslovov ponovitev	19	16	17	16
Število ponovitev iz prejšnjih sezon	191	162	168	186
Število vseh predstav	431	407	412	431
Število obiskovalcev	87.824	103.569	97.295	87.219
Število prodanih vstopnic	70.265	85.434	81.705	72.752
Sredstva sponzorjev /donatorjev	11.351	35.174	30.152	34.040
Prihodki	4.825.095	4.981.739	5.124.311	5.539.23
Odhodki	4.584.208	4.890.496	5.069.075	5.388.95
Delež lastnih prihodkov	16,80%	19,10%	18,30%	18,10%
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	2	2	1	0 *
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	0	0	0	1
Število tujih koprodukcij	0	0	0	0
Število kulturno - turističnih dogodkov	0	1 (Junij v LJ)	1 (Junij v LJ)	0

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE	2016	2017	2018	2019
---------------------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Število zaposlenih	60	60	60	60
Število premier	7	8	7*	8
Število dogodkov	262	263	278	323
Število gostovanj	89	54	69	62
(od tega v tujini)	52	25	22	17
Število obiskovalcev	44.246	42.237	45.026	42.036
Število prodanih vstopnic	35.481	32.789	33.119	32.289
Sredstva sponzorjev /donatorjev	13.910 €	4.500	10.738,12	9.226,80
Prihodki	2.765.885	2.822.30	3.233.005	3.064.590
Odhodki	2.760.596	2.818.590	3.230.448	3.061.066
Prihodek na trgu	323.697	274.398	322.711	224.042
Delež lastnih prihodkov	11,73%	9,722%	9,98	7,31
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	1	1	1	1
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	1	1	1	5
Število tujih koprodukcij	1	-	1	-
Število kulturno - turističnih dogodkov	4	4	3	-

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA	2016	2017	2018	2019
Število zaposlenih	61	64	69	71
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)		3	6	9
Število premier	12	12	13	11
Število ponovitev iz prejšnjih sezon	33	31	35	31
Število vseh prireditev	1.139	1104	1214	1155
Število obiskovalcev	127.726	132.225	125.437	121.696
Število prodanih vstopnic	99.480	105.918	97.533	93.251
Sredstva sponzorjev /donatorjev	50.703	49.428	47.013	44.885
Prihodki	3.447.760	3.551.207	3.835.328	3.973.986
Odhodki	3.447.202	3.550.382	3.834.407	3.972.626
Delež lastnih prihodkov	20,37 %	19,18	21,11%	19,16 %
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	2	2	1	1
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	1	0	1	1
Število tujih koprodukcij	1	1	2	1
Število kulturno - turističnih dogodkov	3	3	3	3

MEDNARODNI GRAFIČNI LIKOVNI CENTER	2016	2017	2018	2019
Število zaposlenih	10,5	12,5	12,5	13,5
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	0	0	0	0

Obseg zbirke	8.186*	8.285	8.329	8.353
Število razstav	7	18	15	15
Število vseh dogodkov	261	182	359	351
Število obiskovalcev	22.337	28.916	44.145	56.073
(od tega Grafični bienale)	0	18.285	0	30.893
Sredstva sponzorjev /donatorjev	3.800	12.463	2.330	5.888
Prihodki	715.349 €	989.104	1.129.487	1.268.023
Odhodki	705.634 €	968.676	1.122.229	1.267.388
Delež lastnih prihodkov	9,81 %	8,5%	8,5%	12,8%
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	18	14	18	14
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	28	15	20	18
Število tujih koprodukcij	6	4	6	10
Število kulturno - turističnih dogodkov	6	9	45	25

*Uveljavljen je nov sistem poročanja za zbirko

MESTNA KNJIŽNICA LJUBLJANA	2016	2017	2018	2019
Število zaposlenih	214,5	217,5	217,5	220
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	2	2	2	3
Obseg knjižnične zbirke	1.722.091	1.739.869	1.760.196	1.787.931
Število dogodkov	3.897	3.804	3.798	3.698
Število obiskovalcev	2.361.454	2.365.513	2.384.793	2.520.838
Število knjižnic MOL	23	23	23	23
Število izposojališč druge občine	13	13	13	13
Število postajališč potujoče knjižnice	47	47	47	47
Prirast knjižničnega gradiva	68.779	71.546	70.794	72.660
Število obiskovalcev spletne strani	303.332	316.568	274.711	271.670
Število izposoj	5.004.779	4.756.471	4.366.802	4.288.782
Sredstva sponzorjev /donatorjev	-	535	10.414	13.415
Prihodki	8.128.573	8.574.620	8.877.504	9.112.464
Odhodki	8.009.262	8.423.874	8.733.173	8.991.532
Delež lastnih prihodkov	12,98%	12,68%	12,21%	11,69%
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	85	82	89	97
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	-	-	-	-
Število tujih koprodukcij	-	-	-	-
Število kulturno - turističnih dogodkov	-	-	-	-

5. Profesionalne nevladne organizacije s področja kulture

Cilj: Ustvariti stabilne finančne in druge pogoje za delovanje profesionalnih nevladnih organizacij na področju kulture, ki bodo izvajale javne kulturne programe v obdobju 2016–2019, ob proračunski podpori MOL.

Iz skupne razpredelnice so razvidni podatki, na podlagi katerih se kontinuirano spremlja poslovanje in programsko delovanje 49 izvajalcev štiriletnih javnih kulturnih programov, ki so bili izbrani na podlagi javnega razpisa 2016-2019:

IZVAJALEC	OBSEG PROGR. (šl. programskih enot)	ŠTEVILO OBISK.	ŠTEVILO DOGOD.	PRIHODKI	SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA	SREDSTVA IZ PRORAČUNA MOL	SREDSTVA EU	LASTNA SREDSTVA	ODHODKI	ŠTEVILO KOP. Z JAVNIMI ZAVODI	ŠTEVILO KOP. Z DRUGIMI NVO	ŠTEVILO MEDNAR. SODELOVANJ
Zavod EXODOS	6	1.060	15	74.107	33.344	33.000	/	7.635	74.107	2	2	3
Mini teater	5	58.696	329	581.617	108.857	180.000	0	292.759	565.589	1	0	13
Emanat, Zavod za razvoj in afirmacijo plesa in sodobne umetnosti	28	7.039	69	224.211	80.221	68.200	0	11.836	224.211	5	9	5
Društvo hiša otrok in umetnosti	14	6.836	146	93.895	4.000	39.650	0	50.245	114.695	3	2	6
Društvo gledališče Ane Monro	8	26.000	127	178.817	47.572	68.500	8.397	54.348	178.817	6	3	4
Plesni teater Ljubljana	12	11.427	132	310.732	138.849	85.500	16.478	69.904	310.732	1	5	30
Zavod EN-KNAP	26	18.090	291	429.501	138.849	167.060	7.500	116.093	429.501	0	0	31
Mesto žensk	28	7.543	110	264.962	49.419	56.400	13.779	7.367	264.962	7	15	9
VIA NEGATIVA	17	6.723	82	175.185	109.506	35.000	0	30.679	175.185	1	9	4
Flota, zavod za kulturo Ljubljana	10	2.735	32	62.500	0	33.000	0	8.200	62.500	2	10	6
MASKA LJUBLJANA	14	5.100	202	105.000	27.250	65.000	0	12.749	105.000	1	4	6
Zavod Federacija	10	7.025	120	78.810	20.882	36.500	15.535	5.893	79.941	8	8	16
Zavod Bunker	18	11.312	68	253.794	126.353	88.700	15.632	17.137	253.794	0	1	4
Gledališče Glej	14	5.046	150	380.200	153.942	71.000	56.353	81.100	361.829	0	4	12
Zavod Delak	13	21.480	43	77.598	59.071	36.000	0	18.526	77.598	4	7	3
Umetniško društvo Nomad Dance Academy	14	9.007	132	166.318	48.163	31.500	78.970	7.686	166.318	46	48	15
Društvo Pekinpah	9	1.883	32	129.121	71.133	33.000	0	24.988	128.543	3	25	17
BUFETO - Zavod za razvoj cirkuško gledaliških umetnosti	4	9.620	95	78.519	22.679	26.650	5.000	24.190	77.523	3	3	6
SPLOH Zavod za umetniško produkcijo in založništvo	26	10.060	241	239.967	133.285	32.500	0	67.183	239.967	4	72	30
Ustanova IMAGO SLOVENIAE - PODOBA SLOVENIJE	4	54.910	69	286.194	41.041	42.500	55.000	147.653	286.194	9	27	31
Kulturno - umetniško društvo KATAMAN	9	3.000	9	31.016	7.000	10.000	0	4.800	31.016	3	4	3
Kulturno - umetniško društvo MOTA - muzej tranzitornih umetnosti	9	8.200	50	85.411	24.433	27.700	33.279	0	85.411	11	2	17

KAPA - društvo za kulturno in umetniško produkcijo	12	10.652	63	235.198	84.447	35.000	0	115.751	235.198	0	0	23
Kulturno društvo Glasbena matica Ljubljana	2	11.088	28	45.412	5.751	16.000	0	24.796	70.208	26	9	1
Društvo Glasbena mladina ljubljanska	10	17.515	68	197.598	33.513	69.000	0	95.085	197.598	13	2	2
Društvo Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije	11	2.000	10	60.000	14.708	15.000	0	5.457	60.000	7	0	4
Društvo slovenskih skladateljev	7	2.700	23 + 5 zgoščenk	225.360	43.473	31.000	0	150.887	225.360	13	4	5
KUD Channel Zero	5	12.912	124	93.512	3.611	16.000	0	73.900	93.512	1	16	6
KUD Kreatura Moonlee	5	2.500	72	52.039	1.908	14.000	0	2.239	52.039	0	4	50
Jazz club Gajo	5	20.000	155	112.770	5.770	24.000	/	83.000	112.770	1		4
Staroljubljanski zavod za kulturo	5	21.840	37	208.586	11.880	82.200	0	114.506	208.586	4	21	21
GLASBENO DRUŠTVO SLOWIND	15	4.200	20	168.271	50.000	26.000	32.000	4.000	168.270	2	3	5
KUD Mreža	15	9.370	38	167.169	85.437	37.000	10.000	28.731	167.169	4	17	1
Društvo Photon	19	10.500	12	180.000	74.000	41.000	13.000	52.000	180.000	6	4	8
DLUL	8	2.570	20	36.852	0	19.000	0	17.852	36.795	4	6	3
Zavod P.A.R.A.S.I.T.E.	22	228.069	102	177.909	90.909	45.500	0	41.500	177.909	2	4	8
Društvo ŠKUC	25	26.451	658	434.285	156.395	78.000	9.530	92.928	434.285	4	12	4
Forum Ljubljana	23	81.000	38	367.406	84.952	83.000	0	38.100	367.406	12	14	8
Zavod Masa	11	25.000	12	46.500	5.400	27.100	0	14.000	50.000	0	3	3
Zavod za kulturo, umetnost in izobraževanje Kersnikova	19	23.760	109	339.338	91.100	55.400	118.965	59.173	339.338	10	14	32
Aksioma, zavod za sodobne umetnosti	31	122.130	31	195.022	104.943	53.800	15.078	0	195.022	7	7	12
Cona, zavod za procesiranje sodobne umetnosti	10	7.000	45	95.257	50.067	29.200	6.000	10.000	75.825	7	3	4
Društvo Ljudmila, laboratorij za znanost in umetnost	13	3.600	35	113.722	11.219	25.000	31.709	7.511	113.722	3	5	5
Cirkulacija 2-društvo za interdisciplinarno st in cirkulacijo sodobne umetnosti	21	1.200	30	29.921	1.200	16.000	0	12.721	26.239	1	10	25
Projekt ATOL, zavod za umetniško produkcijo, posredovanje in založništvo	24	72.113	36	259.134	140.339	28.600	26.664	11.269	258.622	7	12	11
Beletrina, zavod za založniško dejavnost	7	7.000	21	132.030	35.000	50.000	2.000	19.653	132.030	1	4	0
SCCA	19	5.200	85	105.712	37.427	45.040	0	23.245	102.200	7	11	9
SIGIC	9	8.500	22	120.000	86.500	23.500	0	5.000	120.000	8	10	8
ZAVOD RADIO ŠTUDENT	7	5.000	55	280.505	174.203	31.200	7.500	129.754	280.505	1	3	1

6. Ljubiteljske kulturne dejavnosti

1. cilj: Ohranitev in zagotavljanje stabilnih pogojev in uveljavljenih standardov za delovanje ljubiteljskih kulturnih društev z namenom, da se polno izrazi potencial ljubiteljskih dejavnosti v kulturi.

Območna izpostava Javnega sklada za kulturne dejavnosti Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: OI JSKD Ljubljana) je v letu 2019 učinkovito izvedla načrtovani program. V sklopu programske piramide (obvezni program), območni, regijski, državni nivo, je aktualnim akterjem ljubljanske ljubiteljske kulture zagotovljena strokovna in organizacijska podpora kot tudi visoko standardizirani prostorski in tehnični pogoji za korektno pripravo in izvedbo produkcij ljubiteljske kulture. S podporo stabilnega sofinanciranja MOL je deležnikom ljubljanske ljubiteljske kulture zagotovljeno nadaljnje kulturno udejstvovanje, z vključitvijo v vsakoletna pregledna srečanja JSKD pa kakovostno napredovanje na posameznih umetnostnih področjih. S tema dvema dejavnikoma so ljubljanski ljubiteljski kulturi zagotovljeni dobri pogoji za njeno nadaljnje udejstvovanje/napredovanje. Vključitev v obvezni program izpostave je dejansko omogočen slehernemu posamezniku, ki deluje na področju ljubiteljske kulture in si želi javne predstavitve svojega udejstvovanja. Izpostava omogoča izjemno participativnost za vse generacije – otroci/mladina/odrasli/tretje življenjsko obdobje, kar je nedvomno pomemben člen pri oblikovanju pogojev za še boljše urbano okolje.

OI JSKD Ljubljana omogoča vključitev v območni nivo vsakemu posamezniku in se s svojo participacijo lahko vključi v širok spekter udejstvovanja na različnih področjih ljubiteljske kulture. V obvezni program so vključena kulturna društva, posamezniki in najrazličnejše oblike neformalnih skupin. Izpostava sama izvaja številne kulturne dogodke – pregledna srečanja, revije, izobraževalne oblike, razstave na vseh umetnostnih področjih, kjer je prisotna/aktivna/delujoča ljubljanska ljubiteljska scena. Izpostava je aktivno vključena tudi v letne produkcije samih akterjev ljubiteljske kulture, saj jih spremlja neposredno preko podelitve priznanj: Gallusova priznanja za glasbo, Maroltova priznanja za folkloro, priznanja Mete Vidmar za sodobni ples, Linhartovo priznanje za gledališče. Realizacija vsakoletnega obveznega programa, ki postaja vsako leto obsežnejši, poteka v prvem polletju. Letne produkcije kulturnih društev v zadnjih letih zgoščeno potekajo v času Tedna ljubiteljske kulture, saj so na osnovi sporazuma med JSKD in Združenjem Sazas v tem tednu oproščeni dodatnih dajatev.

Kulturna društva so pogosto motor kulturnih dejavnosti v svoji četrti skupnosti, zato v sodelovanju med MOL (Služba za lokalno samoupravo in Oddelek za kulturo), Šentjakobskim gledališčem in OI JSKD Ljubljana poteka program za dodatne kulturne vsebine v posameznih četrtinskih skupnosti, ki bo pripomogel k dodatni obogatitvi kulturnega utripa v posameznih lokalnih skupnostih – abonma ljubiteljske kulture, ki se odvija na različnih lokacijah četrtinskih skupnosti v Ljubljani. Namen abonmaja je predstavitev bogate ustvarjalnosti kulturnih ljubiteljskih društev ter promocija njihovega dela po celotnem območju MOL. Abonma predstavlja gledališko, glasbeno in likovno ustvarjalnost društev.

Na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti skozi aktivno kulturno udejstvovanje vzpostavljajo nove vezi in poznanstva, ki pripomorejo k boljšemu vsakodnevemu sobivanju.

Program OI JSKD Ljubljana povezuje različne generacije in prepleta različne medkulturne prakse. Medgeneracijsko sodelovanje kot tudi medkulturni dialog potekata na vseh področjih ljubiteljske kulture. Program je tesno prepleten s profesionalnimi institucijami na področju kulture in izobraževanja. OI JSKD Ljubljana vključuje v svoje programe strokovne sodelavce, različne umetnike, ki s profesionalnimi znanji in vsebinami nadgrajujejo vsebino ljubiteljske kulture. Ravno sobivanje ljubiteljske in profesionalne kulture pomeni za akterje ljubiteljske kulture dodano vrednost in je pomembna komponenta v razvoju njihove dejavnosti. Možnost udejstvovanja v ljubiteljski kulturi je primarno področje, ki poskuša omogočiti prijazno sobivanje vsakomur in hkrati poskuša zagotavljati prenos teh vrednot tudi v širšo družbeno okolje. Ljubiteljska dejavnost je eden od temeljev, iz katerega se lahko razvije profesionalno kulturno ustvarjanje in je mladim v veliko pomoč pri njihovem izobraževanju in vključevanju v življenje. Ljubiteljska kultura se s tem, ko omogoča širok spekter kulturnih in umetniških iskanj, razvije ali v premočrtno linijo profesionalne umetniške dejavnosti ali pa v samorastniško iskanje. Pri vseh teh poteh imajo vse generacije, ne glede na to, kdaj se odločijo, da se bodo posvetile kulturi in umetnosti, najboljše profesionalne pogoje, prostore, dogodke, prireditve, delavnice in izobraževanja, pregledna srečanja itd. S tem ljubiteljstvo v Ljubljani ohranja svoje poslanstvo in razvija ustvarjalne potencialne v vse vključujočih kulturnih dejavnosti (stara glasba, vokalna in instrumentalna glasba, literatura, likovna, filmska, folklorna, gledališka in plesna ustvarjalnost). OI JSKD Ljubljana omogoča, da se na področju umetniškega in kulturnega prostovoljstva pri vključevanju v kulturna društva razvija in polno izrazi potencial v ljubiteljski kulturi.

2. cilj: Krepitev sodelovanja ljubiteljskih, nevladnih in poklicnih kulturnih organizacij na področju kulturno-umetnostne vzgoje ter izobraževalnih ustanov.

OI JSKD Ljubljana poleg izvajanja že utečenega programa dodatno razvija, išče, raziskuje, oblikuje nove sodobne oblike pri pripravi in oblikovanju programov za vključevanje mlajše populacije – primer dobre prakse – oblikovanje nove vsebine s programom Ars, radijska igra – preplet zvočne in likovne dejavnosti v novo vsebino. Omogoča mladim glasbenim ustvarjalcem, da se udeležujejo na vseh javnih revijah in dogodkih, oblikuje dodatne spodbude za nastop na urbanih prizoriščih. V svojem programu razpisuje aktualne delavnice in natečaje, ki so osredotočeni prav za to ciljno skupino. Sodeluje pri ljubiteljskem ustvarjanju v kulturnih društvih v smislu opolnomočenja ustvarjalnosti posameznikov in deluje interdisciplinarno. Ljubiteljski ustvarjalci delujejo prav na vseh področjih in v vseh poklicih in znanostih. Tako je ljubiteljsko ustvarjanje primarno interdisciplinarno in presega le povezovanje ljubiteljskih, nevladnih in poklicnih kulturnih organizacij ter s tem ustvarja temelj ljubljanske urbane skupnosti.

Zborovska glasba je najmočnejša dejavnost na področju celotne Slovenije in tudi na ljubljanskem področju. JSKD je v letu 2017, s podporo MOL in Ministrstva za kulturo, uspešno kandidiral za izvedbo zborovskega festivala Europa Cantat 2021, ki bo potekal v Ljubljani, ko tu pričakujemo čez 4000 zborovskih pevcev in pevk iz vse Evrope.

3. cilj: Povečanje prepoznavnosti ljubiteljske kulture v nacionalnem in mednarodnem prostoru.

OI JSKD Ljubljana je ena od 59 izpostav Javnega sklada republike Slovenije za kulturne dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: JSKD), ki vzdržuje in oblikuje smernice na področju

ljubitelske kulture in skrbi za razvoj in spremljanje nacionalnega programa na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti. Skozi mrežo Amateo, v katero je vključen JSKD, posreduje vednosti, informacije in vedenja glede dobrega delovanja v Sloveniji in prepoznavnosti kulturnih društev v mednarodnem prostoru. JSKD je član regionalne kulturne povezave dežel Srednje in Jugovzhodne Evrope ECuCO in evropske mreže prostočasnih kulturnih organizacij ENVAA.

Izpostava dosledno in pravočasno seznanja medije z izvajanjem vseh prireditev. V letu 2019 je rasla medijska prepoznavnost OI JSKD Ljubljana in vrhunec dosegla v Tednu ljubiteljske kulture. OI JSKD Ljubljana je v zadnjih letih dobil pomembno prepoznavno noto med akterji ljubiteljske kulture, vzgojno-izobraževalnimi institucijami in institucijami na področju kulture in turizma, saj so ga le ti prepoznali za zanesljivega partnerja.

Predstavniki ljubljanske ljubiteljske kulture so v mednarodnem kulturnem prostoru prepoznavni kot izjemni poustvarjalci ter posegajo po najvišjih mednarodnih nagradah in dosežkih.

7. Varstvo kulturne dediščine

1. cilj: Nadgradnja upravljanja z arheološko dediščino na širšem območju MOL – vzpostavitev spletne podatkovne platforme z arheološkim katastrom za potrebe varstva dediščine in prostorskega načrtovanja, arheološko vrednotenje podatkov lidarskega snemanja, vzpostavitev arheološkega centra za poizkopavalno obdelavo gradiva.

Program delno izvaja Muzej in galerije mesta Ljubljana.

2. cilj: Povečati stopnjo varovanja dediščine in izboljšati njeno upravljanje.

Prenova stavbe Pod turnom 4 (Švicarija)

Obnova stavbe je bila dokončno zaključena maja 2018. Mednarodni grafični likovni center je prevzel njeno upravljanje ter izvajanje javnega programa. Celotna investicija je znašala 5.722.341 evrov. V Švicariji je enajst delovnih ateljejev, dve rezidenci za mlade umetnike in štiri rezidence za gostujoče umetnike iz tujine, prireditveni prostori pa so namenjeni javnim programom, predavanjem in delavnicam.

Obnova mednarodnega grafičnega likovnega centra (Grad Tivoli)

Grad Tivoli je bil uvrščen na seznam objektov, kjer je potekala energetska sanacija s priključitvijo ogrevanja na mestni plin. Potekala je tudi obnova oken in vrat. Obnova notranjosti bo potekala postopoma, skladno z razpoložljivimi investicijskimi sredstvi.

Avditorij Tivoli

Območje Avditorija Tivoli vzdržujemo s sistematično košnjo in je kot javna zelena površina v uporabi za različne manjše umetniške dogodke.

Galerija Cukrarna in Palača Cukrarna

Projekt Galerija Cukrarna je v letu 2018 prešel v izvedbeno fazo, saj so se pričela gradbena dela. Projekt je sofinanciran z Operacijo za sofinanciranje iz mehanizma CTN. Investicija je v teku.

Za Palačo Cukrarna smo v letu 2019 uskladili programsko nalogo in DIIP.

Hribarjeva vila (Vila Zlatica)

Z izvedbo investicije smo začeli avgusta 2019. Investicija je v teku in bo predvidoma zaključena do konca leta 2020.

Staro letališče Ljubljana

V letu 2019 je bila dokončana investicija v obnovo Starega letališča Ljubljana, ki je bilo za javnost odprto junija 2019. Prenovljeno letališče ni le zgodovinsko-kulturnega pomena, ampak tudi sociološkega, za marsikoga pa s primesjo nostalgije, s spomini na čase, ko so kot otroci lahko občudovali ostanke nekdanjega letališkega ponosa. Tako je s prvim javno zasebnim partnerstvom na področju kulturne dediščine v Ljubljani zaživel področje, ki s svojo zgodovinsko postavitevijo v nekdanjem letališkem stolpu ponuja odličen vpogled v zgodovino teh objektov ter zgodovinsko nostalgičen vpogled v čase začetkov letalstva na Slovenskem. Prezentacija je pripravljena pod strokovnim vodstvom Muzeja in galerij mesta Ljubljane.

Ljubljanski grad

Za obnovo Ljubljanskega gradu smo v letu 2019 namenili sredstva v višini 916.758 evrov, in sicer za izvedbo investicije v Galeriji S, obnovo Grajske kavarne in obnovo Vinoteke s teraso.

Križanke

Objekt Križanke je potreben celovite obnove. MOL je še vedno delna lastnica celotnega kompleksa, v pripravi je pogodba o prenosu deleža države na MOL. Del Križank, cerkev Marije Pomočnice, je še vedno v postopku denacionalizacije. V tem strateškem obdobju je v teku priprava izdelave konservatorskega načrta.

3. cilj: Unescova dediščina v Ljubljani.

MOL aktivno sodeluje v delovni skupini Ministrstva za kulturo, skupaj z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Muzejem in galerijami mesta Ljubljane ter Muzejem za arhitekturo in oblikovanje pri pripravi vsebin za nominacijski dosje Brezčasna humanistična arhitektura Jožeta Plečnika v Ljubljani na Unescov seznam kulturne in naravne dediščine.

V letu 2019 so bili v skladu z Zakonom o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg) pripravljene načrti upravljanja za tiste spomenike, ki so v lasti MOL – to so Kongresni trg s Parkom zvezda, Vegova ulica in Trg francoske revolucije, Trnovski most, Rimski zid, Trnovski pristan,

Čevljarski most in Tromostovje. S tem smo zagotovili varstvene in razvojne ukrepe ter določili strateške in izvedbene usmeritve za celovito ohranjanje Plečnikove dediščine. Načrte upravljanja je potrdil Mestni svet MOL in so del skupnega načrta upravljanja nominirane Plečnikove dediščine, ki ga je pripravilo Ministrstvo za kulturo.

4. cilj: Vzpostavitev ciljnega projektne razpisa s področja kulturne dediščine.

Realizacija je predvidena v letu 2021.

5. cilj: Vzpostavitev systemskega varstva arhivskega gradiva v digitalni obliki, ki nastaja pri delovanju MOL.

Pri upravljanju z dokumentarnim gradivom (hramba, izločanje in odbiranje dokumentarnega gradiva) v MOL upoštevamo določila Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (Uradni list RS, št. 30/06 in 51/14), določila Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18 in 14/20) in navodila Zgodovinskega arhiva Ljubljana. V letu 2019 ni bila izvedena predaja gradiva.

8. Kultura v javnem prostoru

1. cilj: Krepitev »skupnostne umetnosti« na celotnem območju MOL.

Temeljni ukrep za uresničitev tega cilja je oblikovanje posebnega javnega razpisa, na podlagi katerega bodo ciljno sofinancirani umetniški projekti, ki spodbujajo socialno kohezijo skozi sodelovanje umetnikov s prebivalci četrtnih skupnosti. Uresničitev tega cilja prenašamo v obdobje naslednjega strateškega načrta (2020-2023), ko bo še posebej aktualen v kontekstu kandidature MOL za naziv Evropske prestolnice kulture 2025.

2. cilj: Povečanje števila dovoljenih mest za grafitiranje.

Od decembra 2011 posamezniki in skupine lahko izražajo svojo umetniško ustvarjalnost na naslednjih javnih lokacijah:

1. Šiška – podhod pod Celovško cesto, pri Kinu Šiška
2. Vič / Dolgi most – betonski stebri avtocestnega mostu, na končni postaji avtobusa št. 6
3. Bežigrad – podvoz pod železniško progo na Drenikovi ulici
4. Moste – podvoz pod železniško progo na Kajuhovi ulici
5. Center – Trnovski pristan, betonski zid ob pločniku
6. Center – Osnovna šola Trnovo, zid ob parkirišču
7. Šentvid – podhod pred predorom Šentvid
8. Center – transformatorska postaja pri Osnovna šola Trnovo, na parkirišču ob igriščih
9. Vič / Rožna dolina – podvoz pod železniško progo na Erjavčevi cesti (smer Prešernova cesta – Večna pot)
10. Vič / Rožna dolina – podhod pod železniško progo (smer Cesta v Rožno dolino – Oražnova ulica)
11. AKC Metelkova – notranji zidovi ob košarkarskem igrišču, na notranji strani kompleksa Metelkova mesto
12. ROG – Trubarjeva cesta 74, notranji zidovi kompleksa tovarne ROG

13. Strelišče na Dolenjski cesti (zunanje betonske stene, ki gledajo na parkirišče) je posebej namenjeno navijaškemu grafitiranju

V letu 2019 je število dovoljenih mest za grafitiranje povečano za dve mesti, in sicer: zid parkirišča ob stavbi Pešaki (Metelkova mesto) in zunanji zid pri mladinskem hotelu Celica.

3. cilj: Določitev skupnega upravitelja in ureditev statusa Metelkove.

Stanje je nespremenjeno v primerjavi z letom 2018: programski uporabniki Metelkove še vedno niso določili skupnega upravitelja, ki bo prevzel odgovornost za delovanje v skladu z zakonskimi predpisi. Do podpisa pogodbe o upravljanju avtonomne kulturne cone Metelkova med MOL in ustvarjalci z Metelkove izvajamo najnujnejša dela: pregled in servis gasilnih aparatov, varnostne razsvetljave in druge ukrepe v skladu s požarnim redom.

9. Medpodročno sodelovanje

9.1 Kulturno-umetnostna vzgoja

1. cilj: Okrepiti sodelovanje javnih zavodov s področja kulture, katerih ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana, in nevladnih organizacij v kulturi z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami z namenom, da se vzpostavi dolgoročno izvajanje programov s področja kakovostne kulturno-umetnostne vzgoje.

Na področju kulturno-umetnostne vzgoje je v svojem poslanstvu najmočnejši javni zavod Pionirski dom. Eden izmed pglavitnih ciljev Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih ostaja kulturno-umetnostna vzgoja otrok in mladih. V letu 2019 so povečali število tečajnikov, ki obiskujejo kulturno-umetniške in jezikovne programe, ter nadaljevali s programi interdisciplinarnega povezovanja dejavnosti zavoda. S tem so povečali kakovost in pestrost programov, še posebej pa so s tem dosegli nadgradnjo likovnih programov, ki se odvijajo na Komenskega ulici 9. Zavod je v letu 2019 svoje delo usmerjal predvsem v kakovostno in vsebinsko bogato izvajanje celoletnih in krajših programov na kulturno-umetniškem in jezikovno-kulturnem področju ter njihovem medsebojnem povezovanju, izvajanju festivalov za otroke in mladostnike, počitniškem varstvu ter sodelovanju na številnih prireditvah v okviru MOL in mednarodnem povezovanju. Deloval je kot profesionalna organizacija za spodbujanje in razvijanje programske raznolike ustvarjalnosti otrok in mladostnikov in kreativnega preživljanja prostega časa otrok in odraslih.

Zavod je tudi v letu 2019 uspešno izpeljal osem festivalov (Pionirski Improfest, Kalejdoskop – festival sodobne odrske umetnosti, festival znanosti HOKUS POKUS, Literarni natečaj Bodi pisatelj, Mednarodni filmski festival ZOOM.13, Otroški festival gledaliških sanj, Glasbeni festival osnovnih in srednjih šol, Likfest), v okviru katerih so nadaljevali z uspešnim izobraževanjem mentorjev ter jim tako omogočili obogatitev znanj in izkušenj ter posledično izboljšati kakovost izvedenih gledaliških produkcij ter likovnih, filmskih in literarnih izdelkov. Literarni natečaj je v letu 2019 potekal v slovenskem, angleškem, francoskem, nemškem in italijanskem jeziku. Filmski festival ZOOM ostaja prepoznaven mednarodni filmski festival, namenjen mladim filmskim ustvarjalcem, katerega program so obogatili z delavnicami za osnovnošolce in srednješolce ter popoldanskimi projekcijami filmov, kjer so se gledalci po projekcijah lahko pogovarjali z avtorji filmov in člani žirije. Delavnice in razstava so zaradi

velikega zanimanja tudi pomemben del Festivala znanosti. V zavodu so tudi v letu 2019 nadaljevali s številnimi brezplačnimi prireditvami za otroke in mlade. Nadaljevali so sodelovanja na prireditvah izven matične hiše in dosegli zavidljive uspehe tako na plesnem kot na glasbenem področju.

Koncept izvajanja vsebin ter strokovna rast programov postaja vedno bolj zanimiva tudi za domače in tuje strokovnjake, kar je rezultiralo v podpisu dogovora o sodelovanju s Pedagoško fakulteto in Filozofsko fakulteto.

MOL je bil v letu 2009 pobudnik izvedbe ljubljanskega festivala kulturno-umetnostne vzgoje Bobri. Namen festivala je čim večjemu številu otrok v MOL omogočiti dostop do kakovostnih vsebin kulturne vzgoje, ustvarjalce na tem področju pa spodbuditi k pripravi takšnih vsebin. V letu 2019 smo izvedli enajsti festival, ki je potekal od 19. januarja do 8. februarja, osrednja tema je bil ples-gib-telo (s poudarkom na sodobni umetnosti), zato so bili številni dogodki tako ali drugače povezani prav z njo. Prek različnih umetniških zvrsti so bili predstavljeni načini in možnosti za ustvarjalno izražanje z gibom oziroma s plesom, različne oblike nebesedne komunikacije in medsebojnega sodelovanja, v širšem pomenu pa tudi gibanje misli, besed, zvokov, slik, predmetov ...

Osnovno ogrodje festivala so gledališke, glasbene in filmske predstave, dogodki v muzejih in galerijah ter knjižnicah. Koncept festivala je ostal enak: dopoldanske predstave in prireditve so bile namenjene skupinam iz vrtcev in šol, popoldanske pa individualnim ogledom; vsak dogodek je bil sestavljen iz treh sklopov - priprava na dogodek, dogodek in refleksija (delavnica), s čimer otrokom omogočimo poglobljeno spremljanje in izkušnjo. Da je festival Bobri med otroki, starši, vzgojitelji in učitelji izjemno priljubljen dokazuje dejstvo, da je večina vstopnic (za mlajše otroke) pošla že v prvem dnevu. Izvršna producenta festivala sta bila Slovensko mladinsko gledališče in Kinodvor. Ob festivalu je izšla programska knjižica, ki zajema vse dogodke festivala in je tudi odličen vodnik skozi kulturne prireditve za otroke v Ljubljani. Bobrov dnevnik, ki otrokom omogoča refleksijo na kulturne dogodke, ki so jih obiskali v okviru festivala, pa je odličen pripomoček vzgojiteljem, učiteljem in staršem za poglobljeno spoznavanje kulture.

Bobri v številkah:

FESTIVAL BOBRI	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Skupaj predstav	46	64	65	62	66	70	63	72	62	61	60
Skupaj filmov	1	9	12	13	14	18	14	18	21	24	24
Skupaj delavnic	3	16	17	59	47	69	108	137	142	81	82
Skupaj prireditelj	50	89	94	134	127	157	185	227	225	164	166
št. vstopnic gledališče, glasba, ples, knjiga	7540	10740	10203	12281	11404	11382	10292	10759	10441	10227	9006
št. vstopnic film	120	1620	2364	2561	2758	3476	2882	3400	3992	4436	4174
št. vstopnic delavnice	60	381	330	1114	1145	1600	2962	3228	2791	2065	2017
Skupaj vstopnic	7720	12741	12897	15956	15307	16458	16136	17387	17224	16600	15197
Skupaj prizorišč	14	29	32	36	29	34	54	68	55	45	40
Skupaj producentov	20	34	38	43	38	53	62	74	68	75	73

V okviru štiriletnega sofinanciranja javnih kulturnih programov sofinanciramo tudi področje kulturno-umetnostne vzgoje, s čimer želimo dodatno podpreti in okrepiti zavedanje o pomenu kontinuirane kulturno-umetnostne vzgoje ter omogočiti dolgoročnejshe načrtovanje in oblikovanje programov na tem področju. V letu 2019 smo na tem področju sofinancirali 11 javnih kulturnih programov nevladnih kulturnih organizacij, ki so program tudi v celoti izvedle: Zavod za kulturo, umetnost in izobraževanje Kersnikova, zavod En-knap, Študentski kulturni center (ŠKUC), društvo Hiša otrok in umetnosti, Forum Ljubljana, Društvo gledališče Ane Monro, Mesto žensk, zavod Federacija, zavod P.A.R.A.S.I.T.E., zavod CONA in SCCA zavod za sodobno umetnost. Prav tako številne programe kulturno-umetnostne vzgoje izvajajo javni zavodi, ki se pri povezujejo tako z vzgojno-izobraževalnimi zavodi kot ostalimi nevladnimi organizacijami.

1. cilj: Oblikovati raznoliko in dostopno ponudbo kulturno-umetnostne vzgoje na vseh področjih kulture za različne ciljne skupine.

V okviru projekta Ljubljana bere, ki je podrobneje opisan v poglavju 5.5., smo v letu 2019 z izvirnimi slovenskimi knjigami obdarili okoli 9.000 otrok (triletnike, prvošolce in četrtošolce). V letu 2018 nismo pričeli z napovedanimi ukrepi izobraževanja koordinatorjev, vključitve umetnikov v prostočasne aktivnosti v VIZ ter uvedbo Ustvarjalnega tedna.

Tudi v letu 2019 so javni zavodi (Narodna galerija, Kino Šiška, Lutkovno gledališče Ljubljana, Moderna galerija, Muzej in galerije mesta Ljubljana, MGL, Mednarodni grafični likovni center, SMG, Slovenska filharmonija, Kinodvor) izvajali projekt KUL abonma, mestni abonma za mlade od 15. do 25. leta. KUL abonma združuje produkcije različnih javnih kulturnih zavodov MOL in zajema različne veje umetnosti, od gledališča prek filma do glasbe in vizualnih umetnosti. Namen abonmaja je mladim omogočiti obisk čim bolj raznolike umetniške produkcije po dostopni ceni 25 evrov.

Zavod Divja misel, ki od leta 2015 programsko upravlja Vodnikovo domačijo, je tudi v letu 2019 uspešno izvajal raznolike programe kulturno-umetnostne vzgoje. Pri izvedbi le-teh so se uspešno povezali z okoliškimi vrtni in osnovnimi šolami.

Javne zavode in nevladne organizacije preko neposrednih pozivov in javnih razpisov spodbujamo k pripravi programov in projektov, ki so namenjeni mladim od 12. leta starosti. V okviru programa filmske vzgoje, ki ga od leta 2008 izvaja Kinodvor ob podpori Oddelka za predšolsko vzgojo in izobraževanje Mestne uprave MOL omogočamo brezplačne filmske projekcije in dodatne filmsko-vzgojne dejavnosti za predšolske otroke, učence tretjih razredov in učence zadnje triade osnovnih šol. Program za mlada občinstva s filmsko vzgojo, ki ga sestavljajo Kinobalon za otroke in mlade, Kinotrip – mladi za mlade in Kinodvorov šolski program, je v lanskem letu obiskalo 40.698 gledalcev, od tega 14.966 Kinobalonov redni program, 1.963 Kinotripov redni program s festivalom, 23.769 učencev in dijakov pa projekcije v okviru šolskega programa.

Spomladi je Kinodvor uspešno izvedel četrto edicijo Mednarodnega filmskega festivala Kinotrip, ki ga ustvarjajo mladi za mlade, z njim pa uspešno nagovarjajo specifično ciljno publiko najstnikov od 14. leta starosti dalje, ki Kinodvora ne obiskuje pogosto.

Prepoznane in uveljavljene programe izvajajo v Lutkovnem gledališču Ljubljana, Kinodvoru, Muzeju in galerijah mesta Ljubljana, Mednarodnem grafičnem likovnem centru, na Ljubljanskem gradu, v Mestni knjižnici Ljubljana, Španskih boric in številnih drugih nevladnih organizacijah. V okviru MGML deluje RogLab, ki izvaja program, utemeljen na naprednih produkcijskih tehnologijah v tesni interdisciplinarni povezavi s sodobnimi umetniškimi in oblikovalskimi praksami, ter svoje programe uspešno povezuje z ljubljanskimi osnovnimi šolami.

Pomemben prispevek k vzgoji občinstva je tudi gledališko-plesni abonma Transferzala, ki združuje izbor predstav petih ljubljanskih neodvisnih odrov: Španski borci, Gledališča Glej, Stare mestne elektrarne-Elektro Ljubljana, Mini teatra ter Plesnega Teatra Ljubljana.

MOL je v letu 2019 sofinanciral trinajst projektov na področju kulturno-umetnostne vzgoje.

Art center (Vila Čira čara)

S celovito prenovo vile s konca 19. stoletja, danes hiše ustvarjalnosti, umetnosti in drugih dejavnosti na Komenskega ulici 9, je javni zavod Pionirski dom dobil nove prostore za ustvarjanje, ki so namenjeni otrokom in mladim. V njih potekajo predvsem programi s področja vizualnih umetnosti ter uspešen likovni festival Likfest.

2. cilj: Vzpostaviti učinkovit sistem obveščanja o kakovostnih kulturno-vzgojnih projektih in jih promovirati.

Nadaljevali smo sodelovanje z vrtci in osnovnimi šolami preko mreže koordinatorjev kulturno-umetnostne vzgoje, ki so jih zavodi imenovali v letu 2014. Mrežo koordinatorjev smo povezali z nacionalno platformo na področju kulturno-umetnostne vzgoje – Kulturnim bazarjem. Z vzpostavitvijo mreže koordinatorjev smo omogočili neposredno komunikacijo med kulturnimi in izobraževalnimi ustanovami. Nadaljevali smo tudi sodelovanje s Televizijo Slovenija, ki v okviru različnih otroških oddaj predstavlja kakovostne kulturnih prireditve (Kriškraš, Infodrom, Fircologi). Še posebej je priljubljen bober Bor, ki ob sobotah zjutraj v oddaji Kriš kraš najmlajše seznanja s kulturnimi prireditvami in kakovostnimi otroškimi knjigami.

9.2 Kulturni turizem

1. cilj: Povečati delež domačih in tujih turistov, ki Ljubljano obiščejo zaradi kulturne ponudbe.

Na področju kulturnega turizma sledimo ukrepom, ki so zapisani v Strateških smernicah kulturnega turizma v Ljubljani 2017-2020:

Statistični podatki o obisku kulturnih institucij: leta 2019 je 13 kulturnih institucij v Ljubljani skupaj obiskalo 511.840 gostov, od tega je bilo domačih gostov 154.980 (30,3 %), tujih 356.860 (69,7 %). Če iz zbranih podatkov izvzamemo podatke za Ljubljanski grad, je bilo leta 2019 v ostalih 12-ih enotah domačih gostov 108.168 (62,9 %) in tujih 63.732 (37,1 %), skupaj 171.900. Pri projektu zbiranja podatkov o številu in izvoru gostov so leta 2019 sodelovali Ljubljanski grad, Narodna galerija, MGLC, Muzej novejšje zgodovine, MGML, Moderna galerija, Muzej sodobne umetnosti, Narodni muzej Slovenije Muzejska, Narodni muzej Slovenije, Plečnikova hiša, Slovenski etnografski muzej ter Galerija Jakopič. V 13-ih kulturnih institucijah je bilo med tujimi obiskovalci največ gostov iz Italije (18,60 %). Sledili so gostje iz držav, ki niso bili posebej opredeljeni (11,66 %), iz ZDA in Kanade (9,32 %), Velike Britanije (8,95 %), Nemčije (8,72 %) ter Francije (6,18 %). Po manj kot 5 % obiskovalcev je bilo gostov iz naslednjih držav: Nizozemska, Koreja, Španija, Hrvaška, Avstrija, nordijske države, Avstralija, Nova Zelandija, Rusija, Belgija, Madžarska, Kitajska in druge azijske države. Gostje iz držav Japonska, Indija, Tajvan, Brazilija, Srbija in Izrael so predstavljali po manj kot 1 % tujih gostov. Če iz vseh zbranih podatkov izvzamemo podatke za Ljubljanski grad, je bilo v ostalih 12-ih enotah med tujimi gosti največ gostov iz držav, ki niso bili posebej opredeljeni (15,49 %). Sledili so gostje iz Velike Britanije (13,44 %), na tretjem mestu so bili gostje iz Italije (11,61 %), nato iz ZDA in Kanade (10,58 %), Nemčije (10,54 %) ter Francije (9,60 %). Gostov iz Španije, Nizozemske, Hrvaške, Avstrije, Švedske, Danske, Norveške, Finske, Avstralije, Nove Zelandije, Rusije, Srbije, Belgije, drugih azijskih držav in Kitajske je bilo po manj kot 5 %.

2. cilj: Zagotoviti stalno ponudbo kakovostnih kulturno-turističnih prireditev v mestu.

15. februarja 2019 so na Turizmu Ljubljana v Uradnem listu Republike Slovenije objavili vsakoletni javni razpis za izvajanje kakovostnih kulturno-turističnih prireditev na javnih površinah v MOL, na katerem je kot članica razpisne komisije sodelovala tudi predstavnica Oddelka za kulturo. Na javni razpis za sofinanciranje, za katerega je v letu 2019 namenjenih 208.000 evrov, so prejeli 75 vlog, za katerega je bilo v letu 2019 namenjenih 3,1 mio evrov. Izmed prispelih vlog so podprli 53 projektov oz. prireditev, tako tradicionalnih kot tudi takšnih,

ki so z novimi kakovostnimi vsebinami poudarile posebnosti Ljubljane. Na ta način smo zagotovili več kot 1000 brezplačnih dogodkov na javnih površinah. Prav tako brezplačne kakovostne vsebine vsako leto zagotavljamo s festivalom Junij v Ljubljani. 11. Festival *Junij v Ljubljani* je 2019 potekal med 7 in 21. junijem. Otvorili smo ga z baletom Giselle v izvedbi plesalcev SNG Opere in baleta Ljubljana. Nadaljevali smo s tematskimi dnevi, da bi generacijsko različnim občinstvom približali umetniško ustvarjanje (od priprave predstave do izvedbe) in otroke ter mlade ozaveščali in informirali o umetniških ter vseh tistih poklicih, ki omogočajo umetniške izvedbe. Na festivalu so se zvrstili Dan za ples, Baletni dan, Cirkuški ponedeljek in Praznik glasbe, Dan za Rock (dobrodelni dogodek z ZPM Slovenije), KUL dan za otroke in mladino. Dopoldanski in popoldanski program je bil namenjen otrokom, večeri pa vrhunskim umetniškim stvaritvam s področja plesa, gledališča in glasbe. Na ta način želimo produkcijo javnih zavodov in nevladnih organizacij promovirati za različne skupine ciljnega občinstva.

Festival Junij v Ljubljani je bil rekordno obiskan, saj ocenjujemo, da si je festival ogledalo približno 20.000 gledalcev. Za promocijo festivala smo tudi lani uspešno uporabili Facebook stran festivala in razširili in vzpostavili sistematično obveščanje o dogodkih na festivalu. Festival je trajal 15 dni in ponudil več kot 48 brezplačnih kulturnih prireditev. V času festivala je v parku Zvezda delovala tudi Knjižnica pod krošnjami v izvedbi zavoda Divja misel z namenom promocije branja in knjige ter Ljubljane kot Unescovega mesta literature.

3. cilj: Priprava strateških smernic in akcijskega načrta za razvoj kulturnega turizma v MOL do leta 2020.

V procesu oblikovanja strateških smernic 2019 smo v sodelovanju s Turizmom Ljubljana začeli z razvojem Ljubljanskih kulturnih četrti. Zaradi možnosti učinkovitega modela razvijanja in trženja skupne kulturno-turistične ponudbe se je porodila pobuda za vzpostavitev povezanih kulturnih četrti, ki ne povezujejo le ponudbe in programa kulturnih institucij, organizacij in zavodov, ampak tudi avtentične elemente življenjskega sloga Ljubljane (kavarne, restavracije, trgovine). Takšne četrti bodo turiste v MOL nagovarjale s skupnim programom, zbirnikom ponudbe in zgodbo. Oblikovanje prepoznavnih kulturno umetniških četrti je eden od ukrepov, s katerim želimo prispevati k uresničitvi zastavljenih dolgoročnih ciljev kot so daljšanje dobe bivanja in repozicioniranje mesta Ljubljane kot mesta za kratek oddih, decentralizacija turističnih tokov izven centra Ljubljane, vključevanje lokalnega prebivalstva v turizem, vzpostavljanje komunikacije z vsemi deležniki, ki v MOL sodelujejo na področju kulture, širjenje kulturne ponudbe ter iskanje novih produktov za zadovoljevanje potreb sodobnega turista, ki išče nekaj avtentičnega (stik z lokalnim prebivalstvom).

Turizem Ljubljana je izvedel prvo fazo razvoja Ljubljanske kulturne četrti Šiška, kjer smo določili osnovne pogoje in kriterije vzpostavitve posamezne četrti ter ključne razlikovalne elemente in prednosti (geografska opredelitev, turistična dostopnost, prometna dosegljivost, stopnja avtentičnosti, lokalne specifičnosti ponudbe, posebnosti četrti, ponudbe in ugodnosti za turiste in drugi kazalniki, ki sestavljajo skupek standardov za vključitev posamezne ponudbe/produkta v skupno ponudbo četrti). Izvedli so terenske obiske ter poglobljene intervjuje z deležniki četrti. Na podlagi pridobljenih podatkov so opredelili glavne točke interesa, identificirali potencialne partnerje četrti, določili persone (strokovni izraz za določitev ciljnih skupin), ki jih nagovarjamo oziroma vabimo v kulturno četrt Šiška ter določili stebre identitete četrti.

4. cilj: Vzpostavitev informacijske točke o kulturnih dogodkih na območju MOL.

Maja in oktobra smo na Turizmu Ljubljana kulturne institucije na območju MOL pozvali, da posredujejo informacije o festivalih, koncertih, razstavah in drugih kulturnih dogodkih, ki so zanimivi in prilagojeni za tuje turiste. Za promocijo na sejnih, borzah in delavnicah v tujini so izbrali deset vrhuncev leta iz redne ponudbe, šest tradicionalnih festivalov/dogodkov ter tri profilirane festivale. Kulturne prireditve in dogodke, ki so zanimivi za tuje obiskovalce, so objavljali tudi na portalu www.visitljubljana.com. V sklopu kandidature MOL za Evropsko prestolnico kulture 2025 pa smo vzpostavili spletni zemljevid kulturnih institucij v Ljubljanske urbane regije <https://epk.ljubljana.si/sl/zemljevid/>.

10. Kulturne in kreativne industrije

10.1 Kreativni ekosistem v Ljubljani

1. cilj: Zagotovitev trajnejših in stabilnih pogojev za razvoj področja kreativnih industrij v MOL ter večja prepoznavnost dejavnosti in akterjev.

MOL je podpiral izvajanje programa, ki poteka v okviru RogLaba.

2. cilj: Nadaljevanje dejavnosti pilotnega projekta RogLab.

RogLab je povprečno trikrat mesečno izvajal usposabljanja za samostojno rabo 3D tehnologij, enkrat mesečno program Delavnice za otroke in odrasle, imel odprti termin med 12.00 in 20.00 uro, enkrat mesečno program otroških ustvarjalnic Sobotnice ter dvakrat letno tečaj 3D modeliranja. Kot partnerji so sodelovali na natečaju Živel strip! V sodelovanju s centrom za Kreativnost je izvedel mednarodni oblikovalski natečaj s poudarkom na starejšo populacijo: RogLab Open – Aktivno staranje ter konec junija organiziral mednarodno delavnico z nagrajenci natečaja. Oktobra so bili izdelani prototipi in predstavljeni na razstavi v Švicariji.

10.2 Center Rog

1. cilj: Izboljšanje infrastrukturnih pogojev za ustvarjalce in producente na področju likovnih umetnosti, arhitekture in oblikovanja ter drugih kreativnih industrij s ciljem, da se poveča produkcija na teh področjih in zviša kakovost projektov.

Postopki na sodišču v zvezi z začasnimi uporabniki prostorov še niso zaključeni, zato nismo mogli nadaljevati s projektom. Kljub temu smo v sodelovanju z RogLabom organizirali delavnico s partnerji in deležniki RogLaba, s katero smo preverili zasnovo uporabe Centra Rog.

2. cilj: Sistematična podpora in razvoj dejavnosti s področja likovnih umetnosti, arhitekture in oblikovanja ter drugih kreativnih industrij.

RogLab je v sodelovanju z Oddelkom za kulturo organiziral delavnico s partnerji in deležniki RogLaba, ki so preverili zasnovo uporabe Centra Rog. Na področju mednarodnega mreženja je RogLab začel sodelovati z novimi partnerji kot so Zavod 404, Ljubljanski univerzitetni inkubator, Pisarna za prenos znanja Univerze v Ljubljani in z MKL. V okviru evropskega

projekta FabLabNet je RogLab zaključil raziskave s področja izdelovalništva, izvajal potujoče delavnice FabBox, ter organizirali strateško srečanje z ljubljanskimi ustvarjalnimi fakultetami. RogLab je sodelovali na zaključni konferenci projekta, kjer je tudi uradno zagnal srednjeevropsko mrežo izdelovalnic.

11. Mednarodno kulturno sodelovanje

11.1 Sodelovanje z evropskimi mesti in mednarodnimi organizacijami na področju kulture

1. cilj: Okrepiti medmestno sodelovanje na evropski ravni.

V letu 2019 nismo izvedli nobene predstavitve Ljubljane v tujih mestih, saj smo vrsto takšnih predstavitev predstavili v leto 2020.

2. cilj: Krepitev sodelovanja z evropskimi kulturnimi organizacijami in mrežami.

Ukrep 1: Okrepiti sodelovanje z mrežo Eurocities.

V letu 2019 smo nadaljevali s Kulturnim forumom mreže Eurocities. Osnovni namen srečanj Eurocities mreže je izmenjava izkušenj na različnih področjih kulturnega ustvarjanja; mesto, ki srečanje gosti, pa predstavi najboljše in aktualne kulturne prakse. Lani smo se tako udeleženci foruma srečali v dveh mestih; Chemnitz in Leeds, na obeh je bil v ospredju pomen urbane kulture v povezavi s kulturno dediščino in socialno angažiranimi projekti.

Ukrep 2: Aktivno delovanje v okviru mreže Les Rencontres (Like).

Mreža LIKE (Les Rencontres) je v začetku leta 2019 nehala obstajati, tako da MOL ni več članica te mreže, ki je bila sicer ustanovljena leta 1994.

1. cilj: Krepitev sodelovanja MOL v okviru mreže ICORN.

S sklepom Mestnega sveta MOL je Ljubljana 21. marca 2011 postala mesto zatočišče za pregnane pisatelje v Mednarodni mreži ICORN. Projekt vodi in koordinira MKL v sodelovanju z Oddelkom za kulturo in Slovenskim centrom PEN. Koordinatorica projekta iz Slovenskega centra PEN je tudi članica Upravnega odbora mreže ICORN, kar je izjemnega pomena za prepoznavnost Ljubljane kot odprtega mesta.

Od oktobra 2018 v Ljubljani s soprogom prebiva iranska novinarka, blogerka in zagovornica človekovih pravic Šiva Nazar Ahari, ki je za svoje delo dobila vrsto nagrad in imenovanj. Med drugim je leta 2012 prejela nagrado Ameriškega islamskega kongresa za »zagovornike za zapahi«, ki jo podeljujejo zaprtim aktivistom z močnimi vodstvenimi sposobnostmi, ki so bili zaprti po krivici. Dve leti je bila za zapahi zaradi obtožbe, da je »sovražnica Boga«. V letu 2019 se je gostujoča pisateljica vključevala v javno življenje:

- marca se je na povabilo Ženskega odbora PEN Mira predstavila na njihovi letni tiskovni konferenci, nastop je bil medijsko precej odmeven,

- skupaj s soprogom se je udeležila Blejskega srečanja pisateljev, ki ga prireja PEN; Pooyesh Azizeddin je z drugimi avtorji nastopil s svojo poezijo na Blejskem gradu, Shiva pa je neformalno z gosti spregovorila o situaciji v Iranu,
- maja je nastopila na uvodnem dogodku srečanja mreže ICORN in Mednarodnega PEN v Rotterdamu in požela goreč aplavz,
- septembra je s svojimi deli sodelovala na razstavi del političnih ujetnic iranskega zapora Evin v Nürnbergu z naslovom From Evin with Love,
- jeseni je za spletni portal Vrabc anarhist naredila pogovor, ki je bil objavljen konec leta, nato pa tudi v angleščini na spletni strani ICORN-a.

Veliko je pisala in še piše za različne spletne časopise po Evropi in svetu.

11.2 Kandidatura MOL za pridobitev naslova evropska prestolnica kulture leta 2025.

Cilj: Pridobitev naziva Evropska prestolnica kulture za leto 2025

Mestni svet MOL je na 33. seji, dne 16. aprila 2018, sprejel Sklep o kandidaturi Mestne občine Ljubljana za naziv Evropska prestolnica kulture v letu 2025 (v nadaljnjem besedilu: EPK 2025). V letu 2019 so potekale intenzivne priprave. Ministrstvo za kulturo je 22. februarja 2019 objavilo Javni razpis za oddajo prijav za aktivnost unije za »Evropsko prestolnico kulture« za leto 2025 v Republiki Sloveniji. Rok za oddajo vlog je bil 31. december 2019. Poleg Ljubljane so se na razpis prijavila še naslednja mesta: Piran, Nova Gorica, Kranj, Lendava in Ptuj.

Oddelek za kulturo je koordiniral pripravo kandidature. Za vsebinsko pripravo »prijavne knjige« (t. i. »bid book«) je bila odgovorna desetčlanska Delovna skupina LJ 2025. V projekt so bili vključeni tudi številni strokovnjaki (158), ki so vsebinsko prispevali v okviru devetih fokusnih skupin: fokusna skupina za razvoj občinstev, fokusna skupina za participacijo občanov in vključevanje ranljivih družbenih skupin, fokusna skupina za kulturne in kreativne industrije, fokusna skupina za javni prostor, fokusna skupina za digitalno preobrazbo v kulturi, fokusna skupina za mednarodno kulturno sodelovanje, fokusna skupina za nove upravljalvske modele v kulturi, fokusna skupina za evalvacijo, analize in statistiko, fokusna skupina za komuniciranje.

Sedemčlanski Programski svet LJ 2025 je izbral najboljših 50 predlogov, ki smo jih prejeli v okviru Odprtega povabila k oddaji programskih idej in projektnih predlogov Ljubljana EPK 2025. Navori vseh zaposlenih v Oddelku za kulturo in drugih organih Mestne uprave MOL, ki so bili vključeni v pripravo kandidature, skupaj z navori okrog sto zunanjih strokovnjakov, so obrodili sadove. Dvanajstčlanski Mednarodni strokovni svet, ki odloča o izboru slovenskega mesta, ki bo leta 2025 nosilo naziv EPK, je 27. februarja 2020 javno objavil svojo odločitev, da se je Ljubljana uvrstila v ožji izbor, in sicer skupaj z Novo Gorico, Piranom in Ptujem. Rok za oddajo druge »prijavne knjige« je 10. november 2020. Mednarodni strokovni svet bo svojo dokončno odločitev o tem, katero slovensko mesto bo leta 2025, skupaj z enim nemškim mestom, nosilo naziv EPK 2025, sprejel predvidoma do konca leta 2020.

11.3 Sofinanciranje kulturnih programov in projektov, ki so sofinancirani iz proračuna EU

Cilj: Letno sofinanciranje najmanj treh kulturnih programov oziroma projektov, ki so sofinancirani iz proračuna EU.

Na spletni strani MOL je bil 30. avgusta 2019 objavljen Javni poziv za sofinanciranje projektov, izbranih na razpisih programa EU Ustvarjalna Evropa, podprogram KULTURA. Namen poziva je bil spodbujanje mednarodnega povezovanja nevladnih organizacij na področju kulture. Na poziv so se lahko prijavile nevladne organizacije na področju kulture, katerih projekti so bili v letih 2015, 2016, 2017 ali 2018 izbrani na razpisih programa EU Ustvarjalna Evropa, podprogram KULTURA. Gre za projekte, pri katerih je obdobje aktivnosti projekta (*period of the activity*) potekalo tudi v letu 2019. Na poziv je prišlo 10 predlogov, vendar je bilo v sofinanciranje izbranih šest projektov naslednjih nevladnih kulturnih organizacij: Zavod Projekt Atol, Zavod Druga godba, Društvo Ljudmila, laboratorij za znanost in umetnost, Društvo za promocijo žensk v kulturi – Mesto žensk, Zavod Bunker in Beletrina, zavod za založniško dejavnost.

Javni poziv je bil odprt do porabe sredstev, kar je v skladu z zakonskimi določbami, ki veljajo za javni poziv. Za razliko od javnega razpisa, kjer izbor vlog poteka na podlagi razpisnih meril, gre pri javnem pozivu za ugotavljanje, ali predlagatelji izpolnjujejo pogoje poziva. Vloge se obravnavajo po vrstnem redu prispetja.

Obrazložitev
Poročila o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019
za leto 2019

Pravni temelji za sprejem akta

Pravna podlaga za sprejem Poročila o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019 v letu 2019 so 9., 13. in 14. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17 in 21/18 – ZNOrg; v nadaljnjem besedilu: ZUJIK) ter 27. člen Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 24/16 – uradno prečiščeno besedilo).

V skladu s prvim odstavkom 9. člena ZUJIK-a, država določa javni interes za kulturo z zakoni in nacionalnim programom za kulturo, občine pa z lokalnimi programi za kulturo. ZUJIK v 10. členu določa namen in sestavo nacionalnega programa za kulturo kot »strateškega dokumenta razvojnega načrtovanja kulturne politike«. V programu se ugotovi javni interes za kulturo, opredeli področja kulture, na katerih se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine, načrtuje investicije v javno kulturno infrastrukturo, postavi cilje in prioritete kulturne politike in določi čas za njihovo uresničenje ter kazalce, po katerih se bo merilo njihovo doseganje. ZUJIK določa, da se program sprejema za obdobje štirih let, lahko pa vsebuje tudi dolgoročnejshe usmeritve. V 11., 12. in 13. členih so opredeljeni priprava in sprejemanje dokumenta ter izvajanje in poročanje.

14. člen ZUJIK-a določa naslednje:

»Lokalna skupnost sprejme svoj lokalni program za kulturo za obdobje štirih let, pri čemer lahko program vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Lokalne skupnosti, v katerih živijo avtohtona italijanska ali madžarska narodna skupnost ali romska skupnost, v pripravo lokalnega programa za kulturo vključijo navedene skupnosti. Glede vsebine lokalnega programa za kulturo se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o nacionalnem programu za kulturo. Lokalnim skupnostim, razen mestnim občinam, ni treba sprejeti lokalnega programa za kulturo, če opredelijo javni interes na področju kulture, prioritete, ukrepe ter cilje in kazalce za njihovo doseganje v drugem dokumentu razvojnega načrtovanja lokalne skupnosti. Dve ali več lokalnih skupnosti lahko oblikujejo skupni program za kulturo, ki ga sprejmejo pristojni organi lokalnih skupnosti.«.

Glede letnega poročanja se smiselno uporablja 13. člen ZUJIK-a, ki se nanaša na poročanje, s tem, da le-ta predvideva poročanje za pretekli dve leti glede na to, da se nacionalni program za kulturo sprejema za osem let. Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019 predvideva vsakoletno poročanje kot osnovo za spremljanje uspešnosti izvedbe tega dokumenta.

Statut Mestne občine Ljubljana v 27. členu določa, da Mestni svet MOL sprejema plane razvoja MOL in druge akte MOL, torej tudi dokumente, ki se nanašajo na poročanje o uresničevanju planov razvoja.

Razlogi in cilji, zaradi katerih je akt potreben, ter ocena stanja na področju, ki ga akt ureja

Mestni svet MOL je na 14. seji dne 21. marca 2016 sprejel predlog Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019, skupaj z amandmaji.

Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019 je tretji strateški dokument na področju kulture MOL, ki določa cilje, ukrepe in prednostne naloge do konca leta 2019. Delovanje na podlagi strateškega dokumenta ni zgolj demokratična oblika oblikovanja in izvajanja kulturne politike, temveč tudi najpomembnejši dejavnik načrtnega doseganja rezultatov na področju kulture v MOL.

Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019 za leto 2019 je četrto poročilo v tem strateškem obdobju.

Poglavitne rešitve

Poročilo vsebuje opis ključnih dejavnosti in oceno rezultatov za vsak strateški cilj posebej.

Ocena finančnih in drugih posledic sprejema akta

Finančne posledice izvajanja Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana v obdobju 2016-2019 so opisane v dokumentu št. 610-201/2015-8 (Predlog Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019), ki ga je Mestni svet MOL sprejel na 14. seji dne 21. marca 2016.

Finančna sredstva, ki so bila potrebna za uresničevanje posameznih strateških ciljev, vključno z investicijskimi projekti, so bila usklajena s proračunskimi možnostmi in letnimi proračuni MOL do konca leta 2019.

Ljubljana, 19. 5. 2020

Poročilo pripravili:

Davor Buinjac, Saša Ogrizek, Vanda Straka-Vrhovnik, Jerneja Batič, Dejan Tešovič, Semira Osmanagić, Urška Pleše, Dario Seraval, Miljana Butina Smrdel, Špela Knol, Mateja Veble, Ksenja Šoštarič Ferkulj, Kristina Ferk

Mag. Mateja Demšič
sekretarka – vodja oddelka